

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 60 din. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 34.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 22. marca 1940

Cena posamezni številki 2⁰⁰

Vesele velikonočne praznike želi vsem naročnikom, prijateljem in bralcem
»TRGOVSKI LIST«.

Navzlic vsemu optimistični

Na velikonočne praznike, na dan pomladi in vstajenja prirode, ko se vzbujajo nova življenja, bi nas moral navdajati sam optimizem in samo veselo gledanje v svet. Žal pa živimo danes v razmerah, ki dajejo za optimizem silno malo podlage. Zunaj po svetu vojna in brutalni pritisk na vsakogar, ki se ne pokori volji močnejšega, doma pa druge nevšečnosti, ki ubijajo vero v lepšo bodočnost. Kamor se človek ozre, povsod se mu odpirajo samo pogledi za najbolj črni pesimizem, da bi kar obupal nad človeštvom in njegovim napredkom.

Navzlic vsem tem temnim slikam v zunanjem svetu je pa le še ostalo nekaj svetle nade v naših srcih, ker vemo, da je preživel naš narod še mnogo bolj temne dneve in vendar navsezadnje dočkal veliko uro svojega vstajenja. Toda dočkal jo je, ker je bila v srcih vseh živa in močna vera v vstajenje, ker je idealizem preveljal vse in ker je največja pripravljenost tudi na najtežje žrtve pretvarjala ljudi v junake.

Te požrtvovalnosti, te zmagovite volje je danes mnogo manj kakor nekoč in v tem je tudi največji razlog, da se širi pesimizem. In če pogledamo z odkritim pogledom nazaj v vsa leta od 1918. dalje, moramo reči, da se je ta požrtvovalnost dosledno ubijala. Visoke in lepe zamisli so imeli ljudje, a nobena njih se ni izpolnila. Tako je nastajalo razočaranje za razočaranjem in vera je padala, z njo pa tudi požrtvovalnost.

A tudi njene gloriole mora biti enkrat konec, pa čeprav se je že zdejda v naše življenje, da se skoraj ne more več iztrebiti. Toda na drugi strani je v našem narodu vendarle še mnogo premlada kri, da ne bi zmagala tudi največjih ovir in zato ostajamo optimisti navzlic vsemu in kljub vsem težavam. Ne zunanje težave, ne notranje nerednosti ne morejo zločiti te naše žive vere v lepšo bodočnost našega naroda. Tudi visoki dan notranjega vstajenja našega naroda bo prišel prav tako gotovo, kakor je že prišel dan njegovega zunanjega vstajenja.

Črna kronika

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je objavilo naslednjo okrožnico o otvorjenih in končanih konkurih in prisilnih poravnah izven konkura za čas od 1. do 15. marca:

RAZGLASENI KONKURZI:
Beograd, Zemun, Pančevo:
Zapušč. pok. Stanislava Milovanovića-Macića, Beograd.

RAZGLASENE PRISILNE PORAVNAVE:

Banovina Hrvatska:
Budimir braća, Hrv. Kostajnica;
Hlebec Mirko, Mikleuš;
Marinović Kata, Slav. Požega;
Stella Ante, Rab.

Vrbaska banovina:
Saračević Salih, Bihać.

Drinska banovina:
Davidović Ratko, Arilje;
Dragičević Jovan, Srem, Mitrovića (v stečaju).

Donavska banovina:
Gaborov Veljko, Srpska Crnja;
Nehr Jakob ml., Vel. Kikinda.

KONČANI KONKURZI:
Banovina Hrvatska:
Georgijević dr. Mladen, Sid;
Tomić Spasoje, Split.
Beograd, Zemun, Pančevo:
Ristović D. Mihajlo, Beograd.
ODOBRENE PRISILNE PORAVNAVE:
Banovina Hrvatska:
Guina G. R. & U., Split.

Vrbaska banovina:
Bališ Andrija, Bos. Kostajnica;
Dautčehajić Hasan i Muharem, Bos. Novi;
Vujatović N. Gilgo, Rudica.
Donavska banovina:
Popov Sava, Novi Sad.
Beograd, Zemun, Pančevo:
Prva srpska litografija Ljubomira D. Ostojića, Beograd.

USTAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:
Donavska banovina:
Zapušč. Mihajla Janiček, Indjija.
* Podatke za dravsko banovino smo izpustili, ker jih objavljamo sproti. Vse druge podatke, kakor o narokih itd., dobe zainteresirani v tajništvu društva.

Naredba št. 3 se mora spremeniti

238 milijonov nacionalnega kapitala ogroženo v Sloveniji

Čim dalje je v veljavi naredba št. 3, tem večje je nezadovoljstvo javnosti, tem težje pa so tudi posledice za vse gospodarstvo in tudi za našo narodno obrambo. Akejski odbor za ureditev vprašanj tekočih goriv v Ljubljani je zato poslal finančnemu, trgovinskemu in vojnemu ministru posebno spomenico. Iz spomenice na fin. ministra navajamo naslednja dejstva in tehtna opozorila:

Spomenica uvodoma poudarja, da se obrača akejski odbor z vsem zaupanjem na g. finančnega ministra, ker mu je še v spominu, kako veliko razumevanje je pokazal, ko je sprejel 18. januarja delegacijo akejskega odbora, kateri je tudi zagotovil, da bo storil, kar mu bo le mogoče, da bo mogel normalno funkcionirati motorni promet v državi, seveda z ozirom na današnje čase.

Z naredbo št. 3. pa je normalno funkcioniranje motornega prometa nemogoče, zlasti v Sloveniji, kjer se vsi predpisi natančno izvršujejo. V Sloveniji je okoli 5.500 motornih vozil, torej več kot ena četrtina vseh motornih vozil v državi. Skupna vrednost vseh motornih vozil se ceni od strokovnjakov na 200 milijonov din, investicije, ki so bile vložene v trgovske firme, mehanične delavnice, torej firme, ki direktno zavise od motornega prometa, pa na 38 milijonov din. 238 milijonov din domačega nacionalnega kapitala je torej v nevarnosti, če motorni promet ne bo mogel normalno funkcionirati. Zato je vseskozi upravičena zahteva, da se da dravski banovini vsaj 75 % bencina normalne potrošnje, t. j. okoli 6.300.000 litrov bencina. (Potrošnja je znala v l. 1938. 8.300.000 litrov.)

75 % bi bila ona najmanjša količina, ki še nekako dovoljuje, da se razvija motorni promet v dravski banovini. Lastniki motornih vozil pa so dobili namesto teh 75 % dejansko le 15 % normalne potrošnje. Če bi dotičniki, ki so izdelali naredbo št. 3., le količjak upoštevali realne razmere, bi morali predvideti za najmanj 200 % večjo količino bencinske mešanice za karte A in B ter za najmanj 100 % večjo za karte C in D. Resničnost te trditve se vidi iz naslednjega:

Industrijsko podjetje ali trgovec ima poslovni avtomobil 2. reda, ki je uvrščen v kategorijo A s tremi vertikalnimi črtami. Prijavil je potrebo 155 kg bencinske mešanice na mesec, po naredbi pa mu je dodeljeno 5 litrov tedensko ali 20 l mesečno. Na podlagi te količine more prevoziti na mesec samo okoli 200 km, kar ni prav nič za industrijsko podjetje ali za trg. potnika. V Švici, ki ima že samo zaradi transporta tekočih goriv neprimerno večje težave ko

mi, je dana takšnim vozilom količina 30 litrov na teden. To jasno dokazuje, da bi mogli in morali dobiti avtomobilisti vsaj del tega, kar daje Švica, če že ne vseh 30, pa najmanj 20 litrov na teden.

Dodeljevanje po 5 ali 10 litrov na teden nima nikake gospodarske podlage ter tudi ni resno, če se seveda noče, da se motorni promet sploh ustavi.

Prosimo zato g. ministra, da ukrene potrebno, da dobi dravska banovina 6.300.000 l bencinske mešanice ter da se deli ta količina pod nadzorstvom bana dravske banovine, ker le v tem primeru imamo jamstvo, da se bo kategorizacija motornih vozil izvršila pravilno.

Opozorjamo, da je funkcioniranje motornega prometa osnovni pogoj za pravilno funkcioniranje gospodarskega življenja v Sloveniji. Vsa prodajna organizacija industrije je uničena, če preneha motorni promet. To pa pomeni, da se bo ustavilo oz. zelo omejilo tudi obratovanje v tovarnah, kar bi pomenilo za Slovenijo naravnost gospodarsko katastrofo.

Posebno krivico pa pomeni naredba št. 3. za male trgovce s tekočim gorivom, ker jih dejansko popolnoma eliminira. Zaradi nove naredbe se bo promet na črpalkah znižal na minimum. Ker daje kartel pri kg bencinske mešanice samo 3 do 5 % bruto zaslužka, kar da pri litru največ 3 1/2 %, je rentabilnost detajlne prodaje bencinske mešanice uničena, kar dokazuje naslednja kalkulacija.

Režijski stroški detajlnega prodajalca bencina so:

najemnina za črpalko	1.350 ⁰⁰ —
mestna pristojbina	1.000 ⁰⁰ —
1 delavec letno	13.000 ⁰⁰ —
bolniška blagajna	1.620 ⁰⁰ —
skupno na leto	16.970 ⁰⁰ —

Pri tem pa niso vračunani davki, obraba črpalke, popravila itd. vilna!), sledi, da more biti prodaja trgovcev v nadrobni trgovini, da bi mogel pokriti režijo pri 3 1/2 % bruto zaslužka. Pri tem pa ni upoštevano, da izgubi trgovec še zaradi specifične teže povprečno 15 par pri litru.

Iz te kalkulacije (ki je od pristojne oblasti priznana kot pravilna!), sledi, da mora biti prodaja bencinske mešanice na podlagi naredb št. 3. rentabilna samo za velike trgovce, dočim mora biti detajlna trgovina globoko pasivna. Zato so tudi trgovci na drobno v dravski banovini zaprli svoje obrate, ker ne morejo pri sedanjem stanju živeti. Kartelne družbe so s tem dosegle svoj cilj, da bodo imele dejansko tudi v detajlni trgovini monopolno stališče. Tega pa se pod nobenimi pogoji ne bi smelo dovoliti in zato se mora ustreči zahtevi detajlnih tr-

govcev, da se zviša bruto zaslužek na 10 % prodajne cene za liter bencinske mešanice.

Poleg tega pa je potrebno, da se kartelni družbi Standard Oil in Shell primorata, da prodajata vsakemu trgovcu s tekočim gorivom bencinsko mešanico, ker je znano, da nekateri trgovci sploh ne morejo dobiti bencina od teh družb. Ti dve določbi se morata čimprej vnesti v naredbo!

V imenu pravice, v imenu zadostitve pravnemu čustvu ljudstva, v imenu eksistence naših nacional-

nih ljudi Vas prosimo, gospod minister, da to storite. Nehati se mora velikanska krivica, da so domači ljudje brez pravice, tuje družbe pa da uživajo privilegije, kakršni se dovoljujejo po besedah strokovnjakov tujim družbam samo v kolonijah! Delovanje karteliranih družb se mora tudi v Jugoslaviji spraviti v prave meje!

Spomenica opozarja na koncu, da je Jugoslavija s svojimi 25.000 motornimi vozili skoraj na zadnjem mestu v Evropi, ker so za njo le še Bolgarska, Albanija, Estonka in Islandija.

Naredba št. 3. se mora zato v smislu predloženih zahtev in predlogov spremeniti in to čim prej!

Spomenico so podpisale naslednje organizacije:

Zbornica za TOI v Ljubljani, Zveza industrijev za dravsko banovino, Avtomobilski klub kr. Jugoslavije, sekcija Ljubljana, Združenje trgovcev s motornimi vozili, Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov, Tujsko prometna zveza, Zveza šoferjev dravske banovine, Združenje prevoznikov, Jugosl. Touring klub, podružnica Ljubljana, Osrednji odsek trgovcev s tekočimi gorivi pri Zvezi trg. združenj.

Zakaj zahtevajo hrvatski delavci decentralizacijo SUZORja

Delavske organizacije niso enotnega mnenja, kako naj se izvrši preureditev SUZORja. Socialistične organizacije so v skladu s svojim centralističnim naziranjem za ohranitev SUZORja ter zahtevajo, da se vključijo v SUZOR še one delavske zavarovalne ustanove, ki so sedaj samostojne, kakor Bratovske skladnice, železničarska bolniška blagajna in druge manjše bolniške blagajne. Tudi socialistične organizacije pa ne taje, da je sedanje poslovanje SUZORja slabo, ker je pač preveč birokratizirano. Glavna zahteva teh organizacij pa je, da se čimprej izvedejo volitve v SUZOR in da potem svobodno izvoljeni delojemalski in delodajalski delegati odločijo, kako naj se preuredi SUZOR.

Za decentralizacijo socialnega zavarovanja pa so na Hrvatskem zlasti vse one delavske organizacije, ki so naslonjene na hrvatski seljaški pokret. Tu je treba v prvi vrsti omeniti Hrvatski radniški savez, Zvezo hrvatskih zasebnih nameščencev ter upravo zagrebške Delavske zbornice. Svoje stališče utemeljujejo te organizacije s temi argumenti:

SUZOR je centralistična ustanova, od česar trpe okrožni uradi za zavarovanje delavstva. Zato se zahteva samostojen nosilec delavskega zavarovanja za banovino Hrvatsko, t. j. da se razdeli SUZOR na tri dele.

Te organizacije ostro kritizirajo delovanje SUZORja ter organizacijo našega socialnega zavarovanja. Predvsem je slab sistem zdravljenja, zdravila so najslabša in je zato izkoriščanje hranarine po delaveh zelo veliko. Sploh je politika zdravil iz temelja napačna. Čeprav ima S. ZOR nad 700 tisoč članov, ni ustanovil svoje tovarne za zdravila ter je dosedaj izdal po trditvi teh organizacij že okoli 600 milijonov din za zdravila. Ker delajo lekarne s 45 do

55 % čistega dobička, tovarne za zdravila pa s 16 do 25 %, se že iz tega vidi, kako je SUZOR mnogo preveč izdal za zdravila. Zlasti pa sedanje vojno stanje dokazuje, kako velika napaka je, da nima SUZOR svoje tovarne za zdravila.

Hrvatske delavske organizacije nadalje navajajo, da so plače v banovini Hrvatski višje kakor v vzhodnejših krajih in zato tudi socialni prispevki na Hrvatskem višji. Kljub temu pa so zdravilne in drugi pogoji isti. SUZOR pa je tudi gospodarski faktor, ker so od njega zbrana sredstva zavarovanja za primer bolezni, nezgod, onemoglosti in smrti zelo velika ter bi se mogla uporabiti za obšekorisne namene. SUZOR pa je dajal posojila samoupravnim telesom, od česar niso zavarovanci imeli ničesar.

Hrvatski delavci so tudi prepričani, da bi se moglo avtonomno zavarovanje na ozemlju banovine Hrvatske izvesti mnogo bolje kakor je organiziran SUZOR. Končno menijo, da bi se moralo sedanje zavarovanje razširiti še za primer brezposelnosti.

Iz vseh teh razlogov so hrvatske organizacije zavarovancev SUZORja za njegovo razdelitev in za decentralizacijo socialnega zavarovanja.

Banska uprava je nato sklicala anketo, ki je bila pred nekaj dnevi, in na kateri se je razpravljalo o razdelitvi SUZORja. Na anketi pa ni prišlo še do soglasja in zato je bilo sklenjeno, da se izdela nov načrt na podlagi predloga hrvatskih delavskih organizacij ter referata, ki ga je predložila banska uprava v Zagrebu.

Tudi hrvatske delavske organizacije pa zahtevajo takojšno izvedbo volitev, ki se naj izvedejo takoj po razdelitvi SUZORja. Tudi s tem utemeljujejo potrebo decentralizacije, ker se bo potem lažje pokazala resnična volja zavarovancev.

Opozorilo trgovskim združenjem

Zveza trgovskih združenj naznaja, da so za prihodnje dni sklicani občni zbori naslednjih trgovskih združenj:

- 26. marca: združenja v Dol. Lendavi.
- 28. marca: združenja v Slovenjem Gradcu in združenja za Celje-okolico.
- 29. marca: združenja v Brezicah in združenja v Slov. Konjicah.
- 30. marca: združenja za Ptuj-mesto.
- 31. marca: združenja v Radovljici in združenja v Kamniku.
- 7. aprila: združenja v Logatcu in združenja Maribor-mesto.
- 8. aprila: združenja Ljubljana-mesto.

Prosimo vsa združenja, da na te dneve ne sklicujejo svojih občnih zborov, ker sicer njih občnih zborov ne bi mogli obiskati delegati Zveze trg. združenj.

Poziv organizacijam in društvom

Uprava Ljubljanskega velesejma vabi vse naše organizacije, društva, klube itd., da priredijo svoje občne zborove, kongrese, nastope itd. v času letošnjega pomladanskega velesejma v Ljubljani od 1. do 10. junija. Svoje sklepe naj izvolijo javiti upravi velesejma.

Trgovcem sreza Radovljica!

Opozorjamo ponovno na občni zbor združenja, ki bo na belo nedeljo dne 31. t. m. ob 14. uri popoldan na Bledu, hotel Triglav, postaja Bled-jezero. Pridite vsi, ker so važne stanovske zadeve na dnevnem redu. Pridejo tudi zastopniki trgovskih organizacij iz Ljubljane. Znižana nedeljska vozna.

Združenje trgovcev za sreze Celje, Gornji grad in šmarje pri Jelšah v Celju

ponovno opozarja svoje člane, da je 17. redna glavna skupščina prihodnji četrtek dne 28. marca in da je udeležba na skupščini za vse člane strogo obvezna.

Uprava združenja.

Kontrola cen se razširi na nove predmete

Odbor za kontrolo cen je imel v soboto v Beogradu svojo drugo sejo, o kateri je bilo izdano naslednje uradno poročilo. Odbor je razpravljal o celi vrsti vprašanj, ki so v zvezi s kontrolo cen. Med drugim so bila sprejeta navodila, ki se pošljejo pristojnim oblastem, katerim je v notranjosti poverjeno izvajanje kontrole cen. Razpravljalo se je tudi o delu urada za kontrolo cen ter se je sklenilo, da je prva in najvažnejša naloga urada temeljita proučitev vprašanja o upravičenosti dviga cen od 1. septembra 1939. dalje. Sprejeli so se tudi sklepi o razširjenju kontrole cen na nove predmete. Posebna pozornost se je posvetila vprašanju modre galice ter oskrbovanju kmetovalcev s tem neobhodno potrebnim predmetom. Sklenjeno je bilo, da se v zvezi s sklepom pristojnih ministrstev, da pride modra galica pod kontrolo cen, prouči, kakšni so proizvodni stroški in prodajne cene za modro galico. Na prihodnji seji bo za to določeni ožji odbor predložil svoje poročilo, na kar se bodo takoj določile maksimalne cene za modro galico. Končno se je sklenilo, da se bo delo za kontrolo cen koordiniralo v vsej državi ter so bili v ta namen sprejeti tudi potrebni sklepi, da se doseže složno delovanje urada kanovine Hrvatske ter urada za kontrolo cen v Beogradu.

Prehitrega dela res ni mogoče očitati uradu za kontrolo cen. Sedaj bo začel proučevati vprašanje upravičenosti zvišanja cen po 1. septembru 1939. Res potrebno.

Resen apel na oblasti

Nelegalna trgovina ubija legalno

Namesto uvoda priobčujemo dopis, ki smo ga prejeli od podeželskega trgovca in ki se glasi:

Zadnje čase se je po deželi tako razpaslo krošnjarstvo in tudi verižništvo, da presega že vse meje in da kriči po nujni ureditvi tega vprašanja.

V dokaz tega naj Vam opišem, kar sem doživel le en dan v svoji vasi (kmetski vasi kamniškega okraja):

Zgodaj zjutraj sta prišla v vas dva krošnjarja ter prodajala od hiše do hiše manufakturno blago ter lagala, da prodajata češko blago.

Takoj za njima je pripeljal znan možiki, ki seveda nima nobenega obrtnega dovoljenja, voziček, na katerem je imel 5 zabojev sultanin (rozin). Ustavil se je pred prvo hišo v vasi in začel prodajati rozine na litre. Pri vsaki hiši se je ustavil in kjer so imeli denar, jih je tudi prodal. Drugi jih bodo kupili pri trgovcu — na kredo.

Istočasno je neka žena prodajala predpasnike.

Okoli 12. ure je prišel v vas neki prekupčevalec s semensko deteljo. Takoj nato se je pojavil neki krošnjar, ki je prodajal pomaranče in limone.

Popoldne se je ta leteča trgovina nadaljevala. Najprej je prišel neki Dalmatincec, ki je prodajal galanterijsko blago in nogavice. Za njim sta jo primahali dve Belokranjci z jerbasi na glavi in prodajali orehova jedra, in sicer 1 dinar ceneje kakor so v trgovini. Za nameček je prišel še neki fant, ki je prodajal globin.

Samo v mali gorenjski vasi se je torej na nelegalen način prodajalo en dan: manufakturno blago, rozine, predpasniki, semenska detelja, pomaranče in limone, galanterijsko blago, nogavice, orehova jedra in globin.

Medtem ko so delali ti nelegalni razpečevalci blaga dobre kupčije, sem gledal jaz skozi okno brez posla, ker so se oglasili pri meni le brezposelni in reveži, ki so bežali. Da, oglasile so se neke stranke, ki pa so samo spraševale, kdaj da dobim petrolej in sveče.

Samo teh par predmetov, pri katerih pa se nič ne zasluži, je še ostalo trgovcu, ki se je tri leta učil kot vajenec, tri leta služil kot pomočnik in ki mora nato leto za letom plačevati višje davke. Kje naj vzame denar, da te plača, ga ne vpraša nihče. Plačati mora, pa če kaj zasluži ali ne.

Da boste imeli točno sliko o življenju podeželskega trgovca, naj pripomnim še naslednje: Takoj naslednji dan, ko sem gledal skozi okno na letečo nelegalno trgovino okoli mene, mi prinese od davčne uprave obvestilo, da so mi bili prodani za davke zarubljeni predmeti za 3500 din, seveda znatno pod njih dejansko vrednostjo.

In sedaj vprašam oblasti in javnost:

Kje naj dobim denar, da bi plačal davke, ko pa drugi prodajajo namesto mene?

Kje naj dobim denar, da bom prodajal samo tistim strankam, ki kupujejo na kredo?

Dostavljam: Če smejo nekateri vse svobodno prodajati, naj se sploh uvede svobodna trgovina in naj se pridobitna sploh odpravi! Si bom pa še jaz kupil voziček ter šel od hiše do hiše in prodajal blago, da preživim svojo rodbino. Pri tem bom prost vseh davkov, da bo pa šel posel bolje od rok, se bom posluževal istih trikov ko krošnjarji in govoril, da prodajam samo češko in poljsko blago po slepi ceni.

In kaj drugega mi tudi ne bo preostalo, ker je krošnjarstvo in šušmarstvo zavzelo že takšen obseg, da ni za legalno trgovino več obstanka, zlasti pa ne za podeželskega trgovca, ki je danes na robu propada.

Objavili smo dopis podeželskega trgovca tako, kakor smo ga prejeli. Podobne tožbe prihajajo iz vseh okrajev Slovenije. Podeželski trgovec omaga pod konkurenco nelegalne trgovine. Najboljši davkoplačevalec na deželi?

Takšna je resnica!

In sedaj si dovoljujemo oblasti opozoriti še na naslednje:

Prodajo manufakture so v celoti prevzeli na deželi in v veliki meri tudi v mestih krošnjarji. Enako tudi vse druge predmete, pri katerih je še nekaj zaslužka. Trgovcem ostaja le še sol, kjer ni zaslužka, petrolej, kjer je izguba, sedaj jim je odvzet še zaslužek pri sladkorju, kupčijo z moko so ubile »uputnice«, trgovina z drvmi in premogom je kljub konjunkturi zimi propadla, ker ni premoga, skratka panoga za panogo trgovine izgublja eksistenčno podlago. Na drugi strani pa vedno večji davki, vedno večje socialne dajatve, vedno večja druga bremena!

Kaj pravijo naši gospodarski ljudje?

Velezakupi tobaka

»Trgovski list« je objavil uspeh licitacije o oddaji velezakupa tobaka, soli in vžigalic. Silno sem se začudil, ko sem videl, da so v Sloveniji dobili te velezakupe večinom ljudje in banke iz drugih pokrajin. Danes se več ne čudim, ker sedaj to zadevo malo bolje poznam.

Licitirali so tako nizko, da jim nihče ni mogel slediti. Sedaj pa hodijo naokoli in ponujajo našim ljudem, da bi za malo provizijo prevzeli prodajo njih predmetov. Ker pa samo sol težko oddajo, ker ni pri njej skoraj nič zaslužka, ponujajo sedaj vse tri monopolne predmete. Če ni pri enem pred-

metu zaželenega dobička, ga pa naj da drugi predmet.

Tako bi morali biti mi sluge velekapitala in opravljati zanj kuluk. Edino pametno bi bilo, če bi bili naši ljudje tako zavedni, da ne bi delali tlako za druge. Pa naj si tisti, ki so tako nizko licitirali, pomagajo sami kakor znajo in naj ustanove svoje lokale in prodajalnice. Naj tudi oni okusijo težave podeželskega trgovca.

Dvanajstine pripravljene

Finančni minister je s posameznimi ministri proučil vprašanje dvanajstin ter bo predlog za dvanajstine že te dni končan. Nato bo prihodnji teden vlada razpravljala o dvanajstinih.

Politične vesti

Daladierova vlada je odstopila pod vtisom nočnega glasovanja v poslanski zbornici, ko je bila sicer vladi izglasovana zaupnica z 239 proti 1 glasu, toda okoli 300 poslancev ni glasovalo. Vlada je imela nato kratko sejo ter sklenila svojo demisijo. Predsednik Lebrun je demisijo sprejel ter se zahvalil Daladieru za njegovo delo v vladi. Odstop kabineta je nastal, ker zahteva javno mnenje v Franciji, da

se bolj energično vodi vojna in ker smatrajo, da ni dobro, da ima Daladier hkrati ministrsko predsedstvo, zunanje in vojno ministrstvo.

Takoj po demisiji vlade je začel predsednik republike s konzultacijami ter po zaslusanju predsednikov obeh zbornic poveril mandat za sestavo vlade finančnemu ministru Paulu Reynaudu.

Paul Reynaud je sestavil novo vlado. Podpredsednik vlade je Chautemps, vojni minister Daladier. Ustanovil se je tudi ožji vojni kabinet, ki ga tvorijo Reynaud, Daladier, Chautemps ter ministri za letalstvo, mornarico in oboroževanje.

vanje. Vladi pripadajo vse stranke razen skrajne desnice. Danes poda nova vlada v parlamentu svojo deklaracijo.

Tudi Chamberlain bo osvežil svojo vlado, ker je v Angliji vedno bolj glasna želja, da se vojna nadaljuje bolj odločno.

Sumner Welles ni imel več prilike, da bi se sestal z Mussolinijem po njegovem povratku v Brennerja, pač pa se je sestal z grofom Ciano. Zvečer je Welles zapustil Rim in se odpeljal v Neapelj, kjer se vkrca na ladjo »Conte di Savoia«.

Sestanek Mussolinija s Hitlerjem na Brennerju je trajal dve in pol uri. Razgovarjala sta se v Mussolinijevem salonskem vagonu. Hitler se je vrnil v Nemčijo ob 13.08. Mussolini pa pol ure kasneje. Razgovoru sta prisostvovala tudi zunanja ministra Ciano in v. Ribbentrop.

Rezultat razgovora na Brennerju so nekatere ameriške agencije označevale takole: Os Rim-Berlin naj se razširi tudi na Moskvo. V ta namen bo odpotoval v najkrajšem času v. Ribbentrop v Moskvo. Italija vstopi v sedanjo vojno, ko izreče Nemčija to željo. Med tem pa bo Italija pri vsaki priliki pokazala, da je na strani Nemčije. Sedanjí nemško-italijanski premogovni sporazum se bo razširil še na druge gospodarske panoge. Če je vse to tudi res, je drugo vprašanje.

O sestanku na Brennerju se še vedno mnogo razpravlja v evropskem tisku, dasiravno ni nič zanesljivega znano o vsebini razgovora med Hitlerjem in Mussolinijem. Splošno prevladuje mnenje, da sta govorila o južnovzhodni Evropi, ki naj se na vsak način obvaruje pred vojno ter o odnosih Sovjetske Rusije do Balkana. Nekateri listi tudi naglašajo, da bo Italija Nemčiji priskočila na pomoč tudi vojaško, če bi Nemčija to zahtevala. Vendar pa ta vest ni potrjena.

Francoska vlada je uradno demantirala vest, ki se je razširila iz Rima, da se bo min. predsednik Daladier sestal v Genovi z Mussolinijem.

Kot odgovor na napad nemških bombnikov na Scapa Flow so v torek zvečer izvršili angleški bombniki velik napad na nemški otok Sylt. Napad se je začel ob 8. zvečer ter je trajal celih šest ur. Vedno nova angleška letala so prihajala nad otok in metala svoje bombe. V akcijo so stopili nemški protiletalski topovi in žarometi, a je bilo po angleških vesteh sestreljeno oz. se ni vrnilo samo eno angleško letalo. Angleški bombniki so vrgli nad sto bomb ter zadeli več objektov. Kakor pravijo danska poročila, so dosegli angleški letalci velike uspehe ter zadeli več hangarjev in tudi neko bencinsko skladišče. Tudi Hindenburgov napis je bil močno poškodovan. Iz Danske poročajo nadalje, da je izginil eden starih Hindenburgovih stolpov na otoku. Ti stolpi so bili opremljeni s protiletalskimi baterijami.

Nemci so nato napadli neki konvoj ob škotski obali. Poročajo, da so dosegli tudi znatne uspehe. Angleži pa te uspehe zanikajo ter pravijo, da ni bila nobena ladja v konvoju zadeta ter tudi noben mož ladijskih posadk ranjen. Pač pa da so bombe zadale dve norveški in eno švedsko ladjo, ki so se potopile.

Angleška vlada je odgovorila na italijansko protestno noto. Angleška vlada poudarja v svojem odgovoru, da ima Vel. Britanija pravico, da izda posebne protikupe, če Nemčija ne spoštuje pogojev mednarodnih dogovorov. Tudi repesalje proti nemškemu izvozu so nastale samo iz tega razloga.

Hitler je imenoval gen. inspektorja nemških cest dr. Totha za ministra za oboroževanje in proizvodnjo streliva, da pridejo vsa oboroževalna in municijska podjetja pod skupno nadzorstvo, da bi se s tem povečala njih kapaciteta. Gen. Gneise-Horstenau, ki je sedaj vodil ministrstvo za oboroževanje, je bil dodeljen vrhovnemu poveljstvu.

Madžarski ministrski predsednik Teleky je odpotoval v Italijo, kjer bo ostal 10 dni. Njegovo potovanje označuje kot čisto zasebno, vendar pa se ne zanika, da se bo sestal tudi z min. predsednikom Mussolinijem in zun. ministrom Ciano.

Grof Ciano bo baje sredi aprila obiskal Budimpešto.

»New York Times« pišejo, da je zapustil Ribbentrop Vatikan popolnoma razočaran, če je mislil, da bo papež odobril nemške mirovne predloge. List dodaja, da je bil francoski kardinal iz Lyona dvakrat pri papežu in da mu je papež dejal, da pomeni zmaga zaveznikov tudi zmaga krščanske kulture.

Finska vlada je sklenila, da ustanovi tri nova mesta, ki se bodo imenovala Viipuri, Hanko in Soravale, katera je morala prepustiti sovjetom. V nova mesta se bodo naselili begunci iz teh mest.

LEPO HITRO

OKUSNO

TELEFON
25-52

VAM IZGOTOVIMO KAKRŠNO KOLI TISKOVINO V VAŠE NAJVEČJE ZADOVOLJSTVO, KER RAZPOLAGAMO Z NAJMODERNEJŠIMI PRIPOMOČKI IN STROJI

TISKARNA MERKUR D. D.
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA UL. 23

Združenje trgovcev za mesto Ptuj

ima

redno letno skupščino

v soboto dne 30. marca 1940. ob 19. uri (7. uri zvečer) v posebni sobi gostilne g. Mihe Brenčiča. Zapisnik zadnje letne skupščine z dne 18. marca 1939. se ne bo čital, marveč je p. n. članom v pisarni združenja na razpolago.

Dnevni red:

1. Otvoritev redne skupščine ter določitev 2. overovateljev zapisnika.
2. Poročilo predsednika.
3. Poročilo tajnika.
4. Poročilo blagajnika.
5. Poročilo nadzornega odbora.
6. Proračun za leto 1940. in določitev članarine za leto 1940.
7. Volitve.
8. Samostojni predlogi.
9. Slučajnosti.

Samostojni predlogi se morajo pisмено predložiti predsedniku oz. njegovemu namestniku najmanj 3 dni pred skupščino.

O predlogih, ki niso bili pravočasno predloženi, se ne bo sklevalo.

Za pravnoveljavno razpravljanje in sklepanje skupščine je potrebno, da je prisotna ena tretjina članov. V primeru, da bi ob 19. uri ne bilo tega števila, bo točno ob 20. uri druga skupščina istotam in z istim dnevnim redom, ki sklepa pravomočno ob navzočnosti vsakega števila članstva.

V smislu § 40. pravil sta sklepni račun za leto 1939., kakor tudi proračun za leto 1940. objavljena v pisarni združenja, da ju člani lahko pravočasno prouče.

Udeležba je za vse člane obvezna.

Uprava:

Plačilo prodanega blaga na Ljubljanskem velesejmu

Finančno ministrstvo, bančni in valutni oddelek, je odobrilo, da morejo inozemski razstavljaleci inozemskega blaga, ki bodo sodelovali na letošnjih ljubljanskih velesejnih (1. do 10. junija; 31. avgusta do 9. septembra), nakazati protivrednost prodanega blaga, in sicer po pooblaščenih zavodih na način, kakor je predvideno v plačilnih sporazumih za poedine države, od kjer izvira razstavljeno blago. Opravičenje teh nakazil se bo vršilo na osnovi potrdil velesejske uprave, da je dotično blago na velesejmu razstavljeno, na velesejmu prodano in da so zanj plačane vse redne državne dajatve.

Glede blaga, ki izvira iz neklirinških držav in bo na velesejmu razstavljeno, se bo izvršilo plačilo v inozemstvo v svobodnih devizah, mora pa biti za vsak konkreten primer že pred uvozom priskrbljeno dovoljenje izvoznega komiteja pri Narodni banki.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju mizarskega mojstra Ivana Petriča v Dol. Logateu. Konkurni sodnik Detela, upravnik mase odvetnik dr. Krašovec. Prvi zbor upnikov dne 10. aprila ob 9. v Logateu pri sodišču, oglasitveni rok do 6. aprila, ugotovitveni narok dne 20. aprila ob 9.

Konkurz o premoženju trgovca Trautnana Hinka v Murski Soboti se odpravlja, ker je bila razdeljena vsa masa. Nadalje se iz istega razloga odpravlja konkurz o premoženju zapuščine po Ivanu Udoviču v Crmošnjicah-Stopu.

Potrjuje se poravnava trgovca z usnjem Mateja Stražarja v Domžalah. Nadalje se potrjuje poravnava, ki jo je sklenil trgovec Anton Sever iz Semiča s svojimi upniki, katerim plača 40% kvoto v štirih enakih tromesečnih obrokih, od katerih zapade prvi v treh mesecih po dnevu odobritve poravnave.

Preveč pisarij! Gorje onemu, ki mora voditi knjiige!

Po novi davčni reformi morajo voditi knjiige vsi, ki so imeli več ko 2 milijona din prometa ali vsaj 100.000 din davčne osnove.

Katere knjiige morajo predložiti, ni sicer nikjer natančneje povedano. V pojasnilu finančnega ministrstva se pravi le, da se mora že po načelih rednega knjigovodstva vedno vedeti, katere knjiige so potrebne po izbranem načinu knjigovodstva. Knjigovodstvo mora dati popolnoma natančno sliko o stanju in gibanju premoženja ter spadajo v knjigovodstvo zato tudi vse kalkulacije blaga, evidence o gibanju količine blaga itd.

Če kdo poslovnih knjig noče davčni upravi pokazati, se kaznuje z globo od 10.000 do 100.000 din in more izreči davčna uprava to kaznen za vsak primer, ko davčni zavezanec knjig ne pokaže.

Težke posledice pa zadenejo tudi podjetnika, če ne vodi knjig.

Katere knjiige naj se torej vodijo?

Zveza industrijev v Ljubljani navaja v svoji okrožnici z dne 18. marca 1940., da se morajo voditi pri enostavnem knjigovodstvu te knjiige: kot osnovna blagajniška knjiga in dnevnik (žurnal), glavna knjiga in inventar.

Pri dvostavnem knjigovodstvu pa: 1. sestavne knjiige, to so knjiige, ki jih zahteva sistem dvostavnega knjigovodstva in katere so: blagajniška knjiga in prima nota ali prvopisna knjiga, glavna knjiga, ki vsebuje poseben račun za vsak imovinski del in za vsako vrsto uspehov in v katero se prenašajo vse postavke iz osnovnih knjig, inventar in bilanca.

2. pomožne knjiige: saldakonti, blagovni skontro za prejeto in prodano blago iste vrste, skontro imovnih menie (rimes), skontro dolgovnih menie (trat), kopirne knjiige, inventarna knjiga, seznam odjemalcev (kartoteka) in mezdna knjiga.

Poslovanje se ustavi ob obilici predpisov

Čl. 105. in 120. pravilnika k neposrednim davkom pa določata, da mora davčni zavezanec pridobiti predložiti davčnemu oblastvu hkrati z davčno prijavo naslednje podatke:

Dva izvoda bilance in računa zgube in dobička za poslovno leto in en izvod bilance in računa zgube in dobička za predhodno poslovno leto.

Podroben izkaz o režijskih in splošnih stroških ter specifikacijo plačanih neposrednih davkov in samoupravnih doklad.

Seznam uradnikov z označbo plač in doklad in z označbo, kdo plačuje uslužbenški davek: sami ali podjetje iz svojih sredstev.

Seznam uradnikov, uslužbencev in agentov z označbo, komu se je izplačalo: 1. kot pogodbeni taničima in koliko kot nepogodbena, 2. kot pogodbeni nagrada in koliko kot nepogodbena, in 3. kot provizija.

Izpisek o skupni vsoti izplačanih delavskih dnin.

Seznam neizterljivih terjatev, če je tak razhodek izkazan v bilanci s seznamom eventualnih terjatev te vrste, izterjanih v minulem poslovnem letu in z označbo računov, kjer so vključene.

Pregled dohodkov od nepremične imovine, če jo podjetje ima, z označbo dohodka, vnesenega v račun zgube in dobička.

Če ima podjetje za svoje potrebe v zakupu tujo zgradbo, mora predložiti posebno poročilo: čigava je zgradba, koliko se je in za koliko časa lastniku plačala najemnina.

Pregled dohodka od obresti (dividenda) od domačih vrednostnih

papirjev po številu in vrstah teh papirjev.

Seznam (prijavo po uradnem obrazcu) panog (odsekov), če jih podjetje ima, z označbo, v katerem kraju in v kateri banovini so.

Za vsako podružnico, zastopništvo, ekspozituro itd. se mora navesti kosmati dohodek; če ga pa ni mogoče ugotoviti, se mora navesti vsota osebnih izdatkov za uslužbenca in delavce. V prvem primeru je treba predložiti kratak pregled kosmate bilance za vsako panogo (odcepek) in za centralo.

Izpisek iz fabričarskega, eksplozijskega ali blagovnega računa, sestavljenega po kategorijah izdatkov in dohodkov.

Spisek dolžnikov, glede katerih se je dotiral fond za dvomljive terjatve, in spisek odpisanih dolžnikov z označbo vsote, odvzele fondu, in vsote, vpisane v breme tekočih dohodkov.

Pregled vrednostnih papirjev z vsem gibanjem med poslovnim letom.

Pregled o stanju, gibanju, dotiranju in potroških v računu glavnice in vseh ostalih obstoječih pravih in vezanih fondih, s pojasnilom glede vsake amortizacije ali potroška.

Pregled o stanju in potroških latentnih rezerv.

Obračun dobičkov ali zgub, dohodkov ali razhodkov iz konzorcijskih poslov koncerna, kartela itd.

Pregled obresti, povračil, provizij itd., izplačanih domačim ali inozemskim upnikom, glavnim delničarjem, financerjem, ustanovnikom, koncernom itd.

Izkaž dolžnikom ne obračunanih obresti, izkaz aktivnih in pasivnih prenosnih postavk. Izkaz upnikov (ime, bivališče in končni znesek terjatev).

Specifikacije plačanih neposrednih davkov in samoupravnih doklad.

Spisek neobveznih nagrad in daril.

Izpisek iz računa inventarja in sumarni seznam kosmatega zneska, brez kakršne koli zmanjšbe (skupna vsota imovinskih strani), in sicer opravljenega blagovnega prometa, obresti, provizij in uslug.

V tem seznamu je treba posebej izkazati morda stornirane posle. (Po čl. 105. pravilnika k neposrednim davkom.)

Poleg tega morajo po čl. 120. pravilnika k neposrednim davkom pridobinski zavezanec za davčno prijavo predložiti razen zgoraj navedenih izkazov še:

izpisek iz računa glavnice; prepis vseh računov davčnega zavezanca in njegovih rodbinskih članov;

pojasnilo o amortizaciji in rezerviranju ter

izpisek računa blaga oziroma izpisek računa fabrikacije.

Tudi vođenje skladiščne knjige je obvezno.

Pri vsem tem ni pozabiti, da so davčni zavezanec dolžni voditi oziroma dati davčni oblasti na vpogled razumljivo vse tiste knjiige oziroma evidence, ki jih predpisujejo drugi zakoni. To velja predvsem po predpisih zakona o skupnem davku na poslovni promet, po zakonu o državni trošarini, po deviznih in valutnih predpisih itd.

Niti s tem pa še niso izčrpani vsi podatki, ki jih morajo davčni zavezanec predložiti.

Toliko je teh predpisov, da se more z vso pravico reči, da je sredi tisti davkoplačevalec, ki vsem tem predpisom zadovoljivo ustreže. Zaradi teh predpisov morajo imeti podjetja nastavljen poseben uradnik, ki nimajo nobenega drugega dela, kakor da pisarijo za davkarijo. Kmalu bo plačevanje davkov postranski posel, glavno pa pisarije za davčno napoved. Bolj se birokratizem res ni mogel proslaviti.

Res bi že bil čas, da bi politiki in vsi, ki odločajo v državi, enkrat pogledali tudi na te pisarije in nastopili proti mučenju davkoplačevalcev z nepotrebnimi pisarijami. Vse v državi bi se razvijalo bolje in stokrat manj bi bilo nezadovoljstva, naša podjetja pa bi mogla delati, namesto da pisarijo ko neumni. »Piši, kad si pišmen!« S takšnim geslom se gospodarstvo le uničuje!

Res, težko je danes biti podjetnik!

Težke posledice naredbe št. 3

Trgovina z motornimi vozili uničena

Smo na pragu avtomobilske sezone, ki se je zlasti zadnji dve leti ugodno razvijala, da smo mogli vendarle upati, da se tudi Jugoslavija dvigne glede motornega prometa. Velike in uspešne avtomobilske razstave na velesejnih v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu so pričale, da je zanimanje za motorni promet pri nas vedno večje in da moremo upati na razveseljiv napredek motorizacije. To je imelo zopet za posledico, da se je dvignila trgovina z motornimi vozili, da je našlo vedno več ljudi zaposlitev kot soferji, da so nastajale nove mehanske delavnice, da je nastalo polno novih možnosti za zaslužek.

V ta razveseljiv razvoj pa je naenkrat s kruto roko posegla uredba o omejitvi potrošnje tekočih goriv. Vsesplošno nezadovoljstvo je povzročila ta uredba in pod pritiskom javne kritike se je morala spremeniti in izdati druga, ki pa se je tudi kmalu morala umakniti tretji, ki je sedaj v veljavi. A tudi 3. naredba ni prinesla nikakega zboljšanja in ves razvoj motornega prometa v Jugoslaviji je z njo docela onemogočen. Najbolj pa je udarjena trgovina z motornimi vozili, ki sploh mora prenehati, če bi ostala sedanja naredba št. 3 še nadalje v veljavi in če se prav temeljito ne reformira.

Kajti po naredbi št. 3 so dovoljene avtomobilistom in motociklistom tako majhne količine bencina oz. bencinske mešanice, da se nikomur več ne izplača imeti motornega vozila. Še manj pa si bo kdo nabavil v takšnih razmerah motorno kolo. Vsaj prve dni, ko si kdo kupi motorno vozilo, hoče napraviti nekaj voženj. Sedaj pa dobi tako nezadostne količine kuriva, da ne sme na takšne vožnje niti misliti. Vsako veselje do nakupa motornega vozila mora ljudem preiti! Če pa nihče voz ne kupi, ne more živeti trgovina z motornimi vozili in ne preostaja ji nič drugega, kakor odjava obračala ali pa težka gospodarska škoda, če ne celo gospodarski polom.

Kako je naredba št. 3, kaže tudi naslednji primer. Trgovci z motornimi vozili so zaradi otežkočene prodaje motornih vozil prisiljeni, da obiskujejo svoje odjemalce pogosteje. Naredba št. 3 ni tega niti najmanj upoštevala in je dodelila trgovcu z motornimi vozili na njegovo avtomobilsko številko po 10 do 15 litrov bencina. S to količino more prevoziti v najboljšem primeru približno 140 km, t. j. pot iz Ljubljane v Novo mesto in nazaj. Z

Tako dober tek vzbuja

naravna Rogaška slatina, da so se po zgodovinskih podatkih prebivalci okolice za časa lakote v 30letni vo ni izogibali, piti fo vodo, ker jim je povzročila prevelik tek.

eno tako vožnjo je torej trgovec izčrpal vso svojo tedensko količino tekočega goriva. Kaj pa naj dela drugih šest dni v tednu? Ali naj piše spomence davkarji, da ne more plačati davkov, ker nima nobenega zaslužka? Kaj naj dela vseh teh šest dni?

Nova naredba pa je napačna tudi z vojaško obrambnega stališča. Če se le najde optimist, ki kljub omejitvi potrošnje tekočih goriv kupi motorno vozilo, potem bo naravno kupil takšno, ki porabi čim manj goriva. Ljudje si bodo kupovali le še motorna vozila z malo cilindrske vsebine. Ze sedaj so takšna vozila najštevilnejša. Takšna vozila pa so praktično za vojaštvo neuporabna in v primeru vojne bo naša vojska, kateri itak ne bo dosti motornih vozil na razpolago, silno udarjena. Redna izvedba mobilizacije bo zaradi tega prav nevarno ogrožena.

Država pa bo prizadeta še posebej, ker bo zaradi silno omejene potrošnje tekočih goriv izgubila silne dohodke od carine in trošarine.

Motorizacija, ki je bila pri nas zaradi pretiranih davščin in raznih šikan že itak majhna, bo nazadovala še bolj. Ze itak je bila Jugoslavija glede motorizacije na enem zadnjih mest v Evropi. Na Madžarskem pride na 438 prebivalcev eno motorno vozilo, v Grčiji na 456, v Romuniji na 777, v Jugoslaviji pa na 1034 prebivalcev. Te številke pač zadostijo zgovorno kažejo, kako silno smo zaostali.

Da ne propade trgovina z motornimi vozili popolnoma, da se more zopet začeti razvijati motorizacija in da se varujejo državni obrambni interesi, je nujno potrebno, da se čim prej izvede naslednje:

1. Prijavljenim motornim vozilom se morajo dodeliti primerne količine tekočega goriva, da se bo ljudem vsaj do neke mere izplačalo imeti motorna vozila.

2. Trgovcem z motornimi vozili se mora nujno zvišati sedaj dodeljena količina.

3. Da se ohrani volja za nakup novih vozil, naj se zviša dovoljena količina tekočega goriva za nova vozila.

4. Dodelitev tekočega goriva tudi jim avtomobilistom se mora poenostaviti, če nočemo, da se bodo vsi izogibali naši državi in da bo še bolj nazadoval tujski promet.

5. Sedaj, ko je potrošnja tekočih goriv zmanjšana, ko morajo vsi omejitvi porabo motornih vozil, se morajo tudi znižati vse državne in samoupravne davščine na motorna vozila, kajti za par sto kilometrov vožnje na mesec pač nihče ne bo hotel plačevati teh visokih davščin.

Naredba št. 3 je nevzdržna, kakor sta bili njeni predniki in ni druge rešitve, kakor da se izda nova, ta pa z aktivnim in soodločujočim sodelovanjem praktičnih gospodarstvenikov, avtomobilistov, trgovcev s tekočimi gorivi in trgovcev z motornimi vozili.

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske banovine z dne 16. marca objavlja: Razglas o proračunu mestne občine Ljubljanske za leto 1940/41. a pravilnikom o izvrševanju proračuna itd.

Združenje trgovcev v Ljubljani

ima

59. redno letno skupščino

v ponedeljek dne 8. aprila 1940.
ob 19. uri v veliki dvorani Trgovskega doma, Gregorčičeva ul. 27.

Dnevni red:

1. Poročilo uprave (predsednika, tajnika).
2. Računski zaključek za leto 1939.
3. Poročilo nadzornega odbora.
4. Proračun za leto 1940.
5. Poročilo odbora za zgradbo »Zavetišča«.
6. Poročilo o delu društva »Trgovski dom«.
7. Poročilo šolskega odbora.
8. Poročilo o prometnih prilikah na glavnem blagovnem kolo-dvoru.
9. Predlog za spremembo pravil § 23. in 29.
10. Volitev:
 - a) predsednika, 2 podpredsednikov, 17 odbornikov in 10 namestnikov.
 - b) 4 članov in 4 namestnikov v nadzorni odbor.
 - c) 6 članov in 6 namestnikov v častni odbor.
 - d) 14 delegatov za zvezno skupščino.
 - e) 10 članov in 6 namestnikov v odbor za zgradbo »Zavetišča«.
11. Samostojni predlogi.
12. Slučajnosti.

Ce ob 19. uri ne bo navzočnih zadostno število članov, se bo sklepalo o predmetih dnevnega reda 1 uro kasneje, to je ob 20. uri. Ker ob 19. uri ni pričakovati zadostne udeležbe, se odpre skupščina točno ob 20. uri.

Samostojni predlogi se morajo vložiti pri upravi najkasneje pet dni pred skupščino.

Sklepni račun za leto 1939. in proračun za leto 1940. sta med uradnimi urami vsakemu članu v pisarni združenja na vpogled.

Uprava.

Mariborska kaznilnica ne bo več šušmarila?

Znana je dolgoletna borba, ki so jo vodili mariborski obrtniki in trgovci proti mariborski kaznilnici, ki se je vedno bolj izpreminjala v veliko tovarno in ki je delala silno škodo mariborskim obrtnikom in trgovcem. S svojo ceneno delavsko silo, z brezplačnimi poslovnimi prostori, brezplačno kurjavo in razsvetljavo, davčno prostostjo in drugimi ugodnostmi je bila vzvišena; vsaka konkurenca s kaznilnico je bila nemogoča. Obrtniki so v borbi z njo morali propadati, pa naj bi delali noč in dan in živeli ob suhem kruhu.

Dolgo je bil vsak uspeh proti šušmarskemu delu mariborske kaznilnice nemogoč. Sedaj pa je bil vendarle dosežen velik uspeh — če smemo verjeti vestem. Trgovinsko ministrstvo je namreč sporočilo Zbornici za TOI v Ljubljani, da je pravosodni minister pristal na to, da se mora v vseh kaznilnicah prilagoditi delo obrtnemu zakonu.

Kaznilnica torej ne bi smela izvrševati obrtniških del. Upajmo, da se bo v bodoče kaznilnica tudi po tem ravnala in da bo šušmarstva kaznilnice v Mariboru v resnici konec.

Bombažni dogovor med Rusijo in Bolgarijo

V Moskvi sta bila podpisana med sovjetskimi trgovskimi organizacijami »Baznoimport« in »Eksportlen« ter zastopniki bolgarske tekstilne industrije dva dogovora o bombažu. Prvi sporazum predvideva, da se bo sovjetski bombaž izprejel v bolgarskih tovarnah in nato znova uvozil v Sovjetsko Rusijo za potrebe sovjetske tekstilne industrije, drugi sporazum pa določa izvoz sovjetskega bombaža na Bolgarsko za potrebe bolgarske tekstilne industrije.

Letna skupščina Združenja trgovcev v Celju

V četrtek dne 14. marca je imelo svoj redni letni občni zbor Združenje trgovcev za mesto Celje, ki je eno naših najboljših združenj in ki je tudi finančno zelo močno. Ker je združenje v veliko oporo vseh trgovcev, je bilo pričakovati, da bo udeležba na občnem zboru zelo velika. Obžalovati je treba, da se to ni zgodilo, tembolj v današnjih časih, ko je trgovcem stanovska solidarnost prav posebno potrebna. Cela vrsta v zadnjem času izdanih uredb,

to zadostno dokazuje.

Občni zbor je otvoril predsednik Stermecki ter pozdravil vse zbo-

rovalce, zlasti pa zastopnika Zbornice za TOI tajnika dr. Ivana Plessa, zastopnika Zveze trg. združenj dr. Pustiška ter zastopnike tiska.

Pred prehodom na dnevni red se je spominjal umrlih članov, katerih je bilo zelo veliko. Umrli so lani: Beti Pušnik, Franjo Jošt, Vinko Kukovec, Marija Debelak, Ana Srebočan, Neža Ribič, Gustav Stiger, Anton Majer, Franc Zagode, Karl Kramer, Josipina Dobršek in bivši član Franc Karbentz. Pietetno so počastili zborovalci njih spomin!

Nato je podal

predsednik Stermecki

svoje predsedniško poročilo, iz katerega posnemamo:

Lansko leto je bilo v začetku gospodarsko ugodno. Šadna letina je bila obilna in sadje je doseglo dobro ceno. Hmelja sicer ni bilo mnogo, njegova cena pa se je zvišala od 25 na 60 din, kar se je zahvaliti tudi dobri politiki vlade, ki je znala ohraniti nevtralnost naše države. Veliko zmedo pa je povzročil izbruh vojne. V denarnih zavodih je nastal velik zastoj. Še danes ima ljudstvo mnogo denarja doma, namesto da bi ga plodno naložilo v denarne zavode.

Primanjkovati je začelo raznega blaga ter so se začele cene dvigati. Blago se je dobavljalo le s težavo. Trгоvec je moral biti na višku svoje sposobnosti. Gledati je moral na to, da obdrži množično svojega blaga, za katero je garal vse življenje, na drugi strani pa je moral paziti, da ne pride v nasprotje z novimi in vedno bolj strogimi zakonskimi predpisi. S ponosom moremo navesti, da ni bil v Celju zaradi previsokih cen kaznovan noben trгоvec, kar dokazuje, da je celjski trгоvec tako rečen kakor je vedno bil. Z nezadovoljstvom pa moramo konstatirati, da veljajo vse te stroge uredbe le za trgovce. Če imamo vsi enake dolžnosti, moramo imeti vsi tudi enake pravice. Prav je, če država podpira kmeta, ker vemo, da država potrebuje kmetijstvo, zlasti v vojni. A tudi brez trgovine in industrije ne moremo napredovati država. Kdo najde odjemalce v tujini? Kdo eksportira naše pridelke? Kdo razpešča izdelke naših tovarn? Kdo poišče dobre dobavitelje ter priskrbi ljudstvu, vse kar potrebuje? Vedno je le en odgovor: trgovci! Samo one države so na višku civilizacije in kulture, v katerih je blagostanje. To pa ustvarjata trgovina in industrija.

Brez zaslužka ni davkov

Na raznih zborovanjih se čujejo zahteve kmetijskega ljudstva. Zahteva se napeljava električnih daljnovodov, zahtevajo se novi vodovodi, nove ceste, ureditev hudoornikov, ureditev gnojšč, nakup plemenske živine itd. Da se more vse to plačati, so potrebni visoki davki, ki jih v prvi vrsti plačujejo trgovci in industrija. Jasno pa je, da ti ne morejo plačevati visokih davkov, če tudi nekaj ne zaslužijo. Zato pa je treba pri izdaji uredb tudi premisliti, če bodo te res državi in državljanom v korist. Poleg tega naj bo predpisov čim manj, zato pa ti jasni. Ti predpisi pa naj se tudi izvajajo v vsej državi.

Sedanja protidraginska uredba ima to glavno napako, da ne določa, katere cene so odločilne: ali nabavne ali dnevene. Jasno je, da nabavna cena ne more biti merodajna, ker se zlasti v tekstilni in manufakturni stroki cena večkrat spremeni, preden se ves kos prodaja. Izkupek bi bil na ta način vedno manjši in vedno manjše za-

loge bi se mogle nakupiti. Tako bi trgovci v kratkem imeli prazne police.

Pričakovali smo, da se bodo zaradi višjih cen tudi zvišale plače državnih nameščenec, kakor smo mi trgovci zvišali plače svojih nameščenec. To pa se ni zgodilo.

Za prepotrebno telefonsko centralo v Celju smo se tudi lani borili z vso odločnostjo. Toda uspeha še nismo dosegli. V listih je sicer bilo te dni, da je sedaj Celje na vrsti. Bomo videli, če se bo to res zgodilo! Je pa sedaj delegacija celjske občine v Beogradu, da intervenira zaradi tel. centrale in zaradi pospešitve regulacije Savinje.

Zaradi vojne je nastal zastoj v prodaji sladkorja, ki ga je na mah zmanjkalo, da smo ga morali uvoziti. V zimi, ko je najbolj potreben petrolej kmetickemu ljudstvu zlasti v krajih, kjer ni elektrike, je zmanjkalo petroleja. Tega so krivi karteli, proti katerim se že vse organizacije dolgo bore, toda še vedno brez uspeha.

Tudi nova davčna reforma je naperjena predvsem proti velikim trgovcem, ki bodo morali plačevati velike davke, poleg tega pa jim groze silne kazni, zlasti onim, ki morajo voditi knjige. Ne nasprotujemo temu, da se državi,

kar potrebuje za svojo obrambo, toda davki ne smejo iti čez mero. Predvsem pa naj ne bo nikakih šikan!

Velike so tudi

težave zaradi deviz,

posebno za nas Slovence. Dostikrat smo prisiljeni, da kupimo angleško blago od zagrebških in beograjskih grosistov, ker ti dobe zadostno deviz, dočim jih mi ne moremo dobiti. Tako ni mogel neki član našega združenja nikakor dobiti dovoljenja za uvoz nekega blaga. Obrnil se je nato na nekega beograjskega Žida, ki mu je priiskrbel dovoljenje, a je zahteval za to uslugo 30 % provizije.

Več let smo se borili

za obnovo carinarnice v Celju.

S 1. januarjem je bila v Celju ustanovljena carinarnica I. reda. Posebno se moramo za ta uspeh zahvaliti senatorju Mihelčiču, ki se je z vso vztrajnostjo zavzemal za to stvar. Sedaj treba še priskrbeli prostore za carinarnico.

Naše Združenje je praznovalo v septembru 1939. svojo 20letnico. Da je združenje v teh letih tudi dobro gospodarilo, se vidi iz tega, da je zbralo združenje skrajaj 1 milijon din premeženja, pa čeprav je dajalo znatne podpore in tudi letos za tri obmejne šole v blagju in denarju 4000 din.

Predsednik Stermecki se je na koncu svojega poročila zahvalil vsem, ki so podpirali delovanje združenja, zlasti Zbornici za TOI, Zvezi trg. združenj ter časopisju. Poziva vse člane, da delajo za napredek trgovine, gospodarstva in države. Vsa kritika, ki je bila izrečena zaradi napak v drž. upravi, je bila izrečena le zato, da se odpravijo napake, kajti mi vsi hočemo svobodno in močno Jugoslavijo pod našo narodno dinastijo. (Glasno odobravanje.)

V imenu Zbornice za TOI je nato pozdravil zbor

dr. Ivan Pless.

Kakor doslej tako bo zbornica tudi v bodoče podpirala stremeljenja združenja. Cestita združenju k doseženim uspehom in je pripravljen, da bo njegovo delo tudi nadalje enako uspešno, saj je eno najboljših združenj v Sloveniji. Nato je podal z zelo veliko pozornostjo sprejeto poročilo o položaju ter o stanju gospodarstva in zlasti trgovine, ki posebno občuti, da smo v gospodarski vojni.

Nato je obširneje poročal o davčni reformi in njenih trdotah. Zbornica v Ljubljani je bila središče prizadevanja, da se te trdote omilijo.

Po bilanci je bila naša zunanja trgovina sicer ugodna, toda na drugi strani se je zmanjšal uvoz važnih surovin, čeprav se je naš izvoz povečal. To je posledica pomanjkanja deviz in v tem je slabša stran bilance.

V splošnem se opaža zmanjšanje obratov, nezaposlenost ter padanje rentabilnosti podjetij. Zelo nezadovoljivo je bilo poslovanje Prizada. Kljub temu pa se delokrog Prizada še vedno veča.

Posebno trpi trgovina, ker se zaradi raznih privilegijev vedno bolj širijo nabavljalne zadruge, ker se nič resnega ne stori proti krošnjarstvu ter se dopušča, da nelegalna trgovina uničuje legalno. Nujno potrebna bi bila tudi novelizacija obrtnega zakona, zlasti sprememba § 19. Nato je poročal o minimalnih mezdah ter poudaril potrebo decentralizacije socialnega zavarovanja in delitve SUZORja ter uvedbe avtonomnega soc. zavarovanja po banovinah. Protidraginska uredba se je izkazala v

rovanja TBPĐ. Ti posli stalno narasčajo, ker se veča tudi število članstva. Lani je naraslo od 892 na 970 zavarovancev. V višjem zavarovanju pa je naraslo število zavarovancev od 328 na 376. To dokazuje, da uživa bolniška blagajna TBPĐ popolno zaupanje nameščenec. To pa predvsem zato, ker nudi bolniška blagajna zavarovancem vse, kar jim sme po zakonu nuditi.

Tajnik je nato opozoril vse, da nabavijo poslovne knjižice za svoje nameščenice, če tega še niso storili.

Naročnikov na »Trgovski list« je v Celju premalo. Vsaj na tedensko številko bi moral biti naročen vsak trгоvec.

Tudi blagajniško poročilo je podal tajnik Blažon.

Vsi izdatki združenja so znašali 123.228 din, dohodki pa 166.171 din, da je bil torej dosežen prebitok v višini 42.942 din. Prebitok pri hiši je dal 21.537 din. Bilanca izkazuje, da je naraslo premoženje združenja na 967.528 din.

Blagajniško poročilo je bilo soglasno sprejeto, prav tako proračun, ki predvideva 63.000 din prejemkov in 94.720 din izdatkov. Primanjkljaj se krije s članarino, ki ostane nespremenjena.

Sledile so

volitve

ter so bili soglasno izvoljeni:

za predsednika g. Stermecki, za podpredsednika g. Jagodič in Dobovičnik, za člane uprave pa gg.: Lukas, Mislej, Ravnikar, Plavec, Martinčič in Plečnik, za namestnike pa gg. Čuk, Šumer in Delakorda. V nadzorni odbor so bili izvoljeni gg.: Kramer, Nardin, Požnel, za namestnike pa gg. Kolben in Jarh.

V špecerijski odsek se izvolijo gg. Jagodič, Fazarine, Golmajer, Ravnikar in Šafar, v manufakturni odsek gg. Stermecki, Dobovičnik, Mislej, Šumer in Šentjure in v častni odbor pa gg. Stermecki, Dobovičnik in Kramer.

Samostojni predlogi

Predsednik Stermecki sporoča, da je uprava predložila naslednje štiri samostojne predloge:

1. Tudi za šolsko leto 1939./40. se določijo nagrade za učence trg. nadaljevalne šole.

2. Uprava sme znižati obubožnim ali onemoglim članom članarino.

3. Občni zbor zahteva, da se čim prej ustanovi že obljubljena telefonska centrala, ki mora obsegati tudi vsa 4 zdravilišča, ki gravitirajo na Celje.

4. Uprava se pooblašča, da priskrbi za novo carinarnico potrebne prostore ter da da v ta namen na razpolago tudi ves odvišni kapital, s katerim združenje razpolaga. Predloge je utemeljeval g. Mislej ter so bili soglasno sprejeti.

G. Golmajer je vložil predlog, da se smejo izvoliti v upravo in odeske samo člani, ki imajo predpisano strokovno naobrazbo in ki sami izvršujejo trgovske posle. Sklene se, da se predlog obdrži v evidenci.

Sprejme se predlog g. Misleja, da se združenje izreče za odpravo kramarskih sejmov v Celju, ker so ti nepotrebni in škodujejo celjskim obrtnikom in trgovcem.

G. Kramer je prečital obširno spomenico za odpravo krošnjarstva. Spomenica podrobno navaja vso škodljivost krošnjarstva ter zahteva njegovo odpravo. Predsednik Stermecki izjavlja, da bo združenje delovalo v smislu spomenice.

Končno je pozdravil v imenu Zveze trg. združenj občni zbor tajnik dr. Ivan Pustišek, ki je pri tej priliki podal tudi obširno poročilo o delu Zveze ter o vseh za trgovce važnih aktualnih vprašanjih. Njegovo poročilo so poslušali zborovalci z veliko pozornostjo ter ga nagradili z glasnim odobravanjem.

Predsednik Stermecki je nato zaključil občni zbor, ki je znova dokazal lep napredek celjskega združenja.

Združenje trgovcev za srez Kamnik ima redno letno glavno skupščino

▼ nedeljo dne 31. marca 1940. ob 13. uri v kolodvorski restavraciji v Domžalah. (V primeru nesklepčnosti eno uro kasneje ob vsakem številu.)

Dnevni red:

1. Volitev dveh overovalcev zapisnika.
2. Poročilo predsednika in tajnika.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1939.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Odobritev proračuna za leto 1940.
6. Samostojni predlogi članov, ki pa morajo biti 3 dni pred skupščino pisмено javljeni upravi.
7. Slučajnosti.

Proračun in obračun sta pri upravi Združenja na vpogled od 15. marca dalje.

Za udeležence se bodo smatrali samo oni člani, ki se pred skupščino osebno javijo pri tajniku. (Pooblastila se priznajo samo pri javljenim poslovojem.)

Za

Združenje trgovcev za srez Kamnik
Predsednik: A. Storgar s. r.
Tajnik: J. Klemenčič s. r.

Naše organizacije

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani bo za Ptuj, Ptuj-okolico, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in Dol. Lendavo v četrtek 28. marca v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj, Narodni dom.

Staro železo raste v ceni

Povpraševanje po starem železu stalno raste in zato se dviga tudi njegova cena. Dočim se je za težko kovano železo plačevalo prej po 0,34 din za kg, se plača danes že po 2 din. Zbiranje starega železa se zato vedno bolj izplača in zato znova opozarjamo vse, da se lotijo tega koristnega in tudi dobičkanosnega posla.

V normalnih razmerah se je pri nas zbralo na leto od 1500 do 2000 vagonov starega železa. Poučeni krogi pa sodijo, da se bo letos zbralo do 8000 vagonov. Tako se je samo v vukovarskem okraju, kjer se je prej zbralo mesečno le 10 do 12 vagonov, samo v prvi polovici marca zbralo 60 vagonov, do konca meseca pa se bo najbrže zbralo še 40 vagonov.

Uvoz starega železa iz Amerike, Bolgarske in Grške je sedaj popolnoma prenehal. Vendar pa je Grška pripravljena, da nam dobavi okoli 2000 vagonov starega železa, toda le proti kompenzaciji za fižol. Pogajanja o nabavi starega železa iz Turčije pa se bodo še nadaljevala.

Ker se je opazilo, da nekatere finančno močnejše industrije kopičijo staro železo, predlagajo nekateri, da bi se razdeljevanje v državi zbranega železa kontroliralo.

Občni zbori

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev ima svoj 32. redni občni zbor 7. aprila ob 9. v združenih prostorih na Glincah.

Jugoslovanska zavarovalna banka »Slavija« v Ljubljani ima 17. redni občni zbor v četrtek, dne 4. aprila ob 10. v prostorih ljubljanske kreditne banke. Najmanj deset delnic je treba položiti vsaj osem dni pred občnim zborom v centrali ali pa ljubljanski kreditni banki ali pri zavarovalnici Slaviji v Pragi.

»Union«, hotelska in stavbinska d. d. v Ljubljani ima redni občni zbor v torek dne 16. aprila ob 17. v srebrni dvorani Grand hotela Union. Delnice se morajo položiti najmanj 5 dni pred občnim zborom.

Občni zbor Društva trgovskih potnikov in zastopnikov

Na praznik sv. Jožefa je imelo Društvo trg. potnikov in zastopnikov svoj redni letni občni zbor, na katerem je moglo podati društvo prav razveseljivo bilanco svojega dela, ko je po dolgoletni in težki borbi vendarle doživelo uspeh glede voznih olajšav za trgovske potnike.

Občni zbor je otvoril in vodil dolgoletni in agilni predsednik društva Janko Krek, ki je pozdravil vse navzočne, zlasti pa predsednika Trg. društva »Merkur« dr. Frana Windischerja, zastopnika Združenja trgovcev tajnika Lejzeta Smuca, zastopnike tiska

ter zaslužnega člana Filipa Sibenika.

Nato je prečital pismo tajnika Zbornice za TOI dr. Plessa, predsednika Združenja trgovcev Viktorja Medena, predsednika Zveze trgovskih združenj Staneta Vidmarja ter člana Vidre, ki so uradno ali zaradi drugih poslov zadržani, da bi se udeležili občnega zbora, ki pa vsi žele občenemu zboru čim boljše uspehe. Dr. Pless v svojem pismu posebno poudarja potrebo, da so vsi trgovski potniki in zastopniki solidarni in da krepko podpirajo svojo organizacijo, ker bodo le na ta način dosegli še boljše uspehe.

Predsednik Krek

je nato omenil, da je društvo po 16 letih vendarle doseglo priznanje Beograda. Marsikdo je že obupoval, da bi se to sploh še moglo doseči. Naša vztrajna borba pa je na vse zadnje le bila uspešna in dosegli smo ugodnost pri železniških voznikih. S tem uspehom je znatno olajšano naše delo. Podrobno poročilo o delu društva bo podal tajnik Šturm v svojem poročilu. Koncem svojega govora poziva vse člane, da tu na občnem zboru odkrito povedo, če bi bili v katerem koli pogledu nezadovoljni z delom uprave, ker tu je prilika, da se porazgovorimo o vsem. — (Odobranje.)

Tajnik Andrej Šturm

je nato poročal o delu društva. Iz njegovega poročila posnemamo:

Takoj ob ustanovitvi društva pred skoraj 17 leti si je društvo določilo kot eno svojih glavnih nalog, da izposluje za trg. potnike in zastopnike znižano vožnjo na železnici. Nešteto sej in konferenc je bilo v ta namen, toda šele lani je bilo mogoče to zahtevo uresničiti, ko je 1. avgusta stopila ta uredba v veljavo. Nova uredba je še pomankljiva ter jo bo treba izpopolniti. Tudi cena »uputnice« je visoka. Vendar pa smo jo sprejeli z veseljem. Zahvaljujemo se vsem, ki so pripomogli, da je bil dosežen ta uspeh, zlasti tajniku Zbornice za TOI dr. Ivanu Plessu (živio-klic!), ki je bil našemu društvu vedno izredno naklonjen, in našemu prvemu predsedniku Karlu Seljaku.

Ker je dobilo sedaj društvo legitimacijo, da zastopa trgovske potnike tudi na pristojnem mestu, bo sedaj delo društva lažje. Predvsem je treba doseči, da bodo organizirani v društvu vsi naši tovariši.

Druga važna uredba v preteklem letu je bila naredba o omejitvi prometa in prodaje tekočih goriv. Društvo je storilo vse potrebne korake, da se upoštevajo potrebe trgovskih potnikov ter se je pridružil skupni akciji vseh društev, ki so zaradi uredbe prizadeti.

Da se razširi naš strokovni tisk in da se poveča povezanost med člani, je sklenil odbor dogovor z upravo »Trgovskega lista«, da se pošilja brezplačno tedenska številka »Trgovskega lista« vsem članom našega društva, naročnim pa plača za člane naše društvo po znižani ceni.

Društvo je zavarovalo tudi v preteklem letu 65 svojih članov za primer nezgode na službenem potovanju. Večje nezgode ni bilo in so zato zavarovanci prejeli od zavarovalnice le 1587 din.

V Šifrerjev posmrtni fond plača vsak član 20 din letno, v primeru smrti pa prejmejo svoji do 3000 dinarjev, če je bil pokojnik vsaj 5 let član našega društva. Ker plača član v 20 letih samo 400 din v ta fond, je odpravnina vsekakor visoka. Zdi se mi, da je članarina 20 din vsekakor prenizka in da bi se morala zvišati vsaj na 50 din. To tudi zato, ker mora znašati glavnica fonda najmanj 50.000 din, sicer se podpore ne smejo podeljevati.

Tudi letos so dobili vsi člani kolodarek brezplačno. Razveseljivo je, da je letos število inseratov večje.

Vedno večja je potreba, da se znova združijo vse tri naše organizacije v državi v centralni upravi, ki smo jo imeli še pred 2 letoma. Stvar bočje uprave bo, da to nalogo izvede.

Delo društva se je v preteklem letu povečalo, zlasti zaradi ugodnosti pri železniških voznikih. Dosedaj smo izdali 75 priporočil za izdajo »uputnice«. Med letom je vstopilo 42 novih članov. Danes šteje društvo 125 rednih, 142 ustanovnih in 2 podporna člana.

Glede obdačenja trgovskih potnikov tudi po novi davčni reformi ni nobenih sprememb. Tajnik Šturm je končal svoje poročilo z željo, da bi bil prihodnji občni zbor v boljših in ugodnejših razmerah. (Odobranje.)

Zakaj se porablja denar zimske pomoči

Ker so naši gospodarski ljudje zelo mnogo dali za zimsko pomoč v Ljubljani in ker tudi sprašujejo, kako se je ta denar porabil, objavljamo oficialno pojasnilo o delu zimske pomoči v Ljubljani.

Z ozirom na očitke, da je bila zimska pomoč zakasnela, pravi pojasnilo, da skrbi mestna občina ljubljanska vso zimo za pomoč revežem v tej meri, da velja kot vzgled vsem drugim jugoslovanskim mestom.

Ko je za novo leto izšel plemeniti oklic Nj. kr. Vis. kneginje Olge za zbiranje prispevkov za zimsko pomoč po vseh jugoslovanskih mestih, je Ljubljana imela zimsko pomoč tudi letos že popolnoma urejeno. Ljubljana je seveda takoj po tem spodbudnem povabilu k pomnoženju dobrotelnosti še razširila svoja prizadevanja na socialnem polju in že 20. januarja je vabil oklic »Dobri ljubljani« ljubljance k zbiranju prispevkov za zimsko pomoč. Akcija se torej ni začela prepozno, kar dokazuje tudi to, da se vsota za zimsko pomoč

Pregledno in vestno sestavljeno blagajniško poročilo je podal dolgoletni blagajnik društva Alojzij Gril. Finančno stanje društva je letos nekoliko bolj ugodno. Vsi izdatki so znašali 37.079 din, prebitek pa 344 din, h kateremu pa je treba prišteti še 5000 za letos že plačane zavarovalnine.

Šifrerjev sklad je izkazoval koncem decembra 1939. 61.182 din.

Z odobravanjem je bilo sprejeto poročilo blagajnika, enako tudi poročilo revizorjev. Poročilo je podal Avgust Iglič ter predlagal absolutorij blagajniku in upravi.

Sledile so volitve ter je bil z vzklikom izvoljen ves stari odbor, ki je sestavljen takole:

Predsednik Janko Krek, tajnik Andrej Šturm, blagajnik Alojzij Gril. Odborniki: Viktor Bogataj, Pavel Česnik, Avgust Iglič, Jakob Novak, Ludvik Remic, Rudolf Vidmar, Franjo Zalokar, predsednik razsodišča Franc Urek, revizorja Josip Osojnik in Franjo Živič.

Na predlog predsednika Kreka se sklene, da ostane članarina ista, pristopnina za nove člane pa se zviša na 200 din.

Pooblasti se odbor, da v primeru potrebe izda potrebne ukrepe glede vlog društva.

Glede »uputnic« je dal tajnik Šturm še nekatera pojasnila. Na konferenci vseh treh organizacij trg. potnikov v Zagrebu je bilo sklenjeno, da se ne priporoča, da bi se dale »uputnice« tudi tujim potnikom, kakor je predlagala zagrebška trg. zbornica. Domačinom, ki zastopajo tuje tvrdke, pa se morejo dati »uputnice« le, če se prijavijo kot agenti in če so člani naših društev.

Soglasno in z odobravanjem je bil sprejet predlog predsednika Kreka, da se v priznanje posebnih zaslug, ki sta si jih pridobila za društvo, imenujeta za častna člana prvi predsednik društva Karel Seljak in Jože Selovin.

S kratkimi vzpodbudnimi besedami, naglašajoč zlasti potrebo solidarnosti, je zaključil predsednik Krek nato 16. redni letni občni zbor.

cukrarno, ki pozimi velja najmanj 50.000 din na mesec.

Toda vsi našeti stroški za zimsko pomoč še niso največji. Pogledati moramo tudi, kako mestna občina vso zimo podpira brezposelne. Poleg rednih delavcev je mestna občina samo pri spravljanju snega dajala zasluzka blizu 500 brezposelnim in jim izplačala nad 400.000 din. Brezposelni so zaposleni tudi na Ambroževem trgu, na Gradu in pri podobnih delih. Pri gradnji zaklonišč je pa stalno vso zimo bilo zaposlenih po 100 brezposelnih in jih še sedaj pri teh delih potrebujejo polovico. Tako je imelo po 600 brezposelnih pri mestni občini zasluzek, a stalno vso zimo vsak dan najmanj po 200, da so brezposelni dobili najmanj po 8000 din zasluzka na dan, a tudi po 25.000 din na dan!

V Ljubljani so torej reveži bili deležni najrazličnejših podpor in so jim bile težave zime olajšane do skrajnosti. Ker pa s snegom ne skopni tudi beda ter s pomladanskimi rožicami še ne zraste za vse reveže dosti kruha, zato akcijski odbor za zimsko pomoč zbira prispevke za take podpore, ki bodo od njih imeli reveži trajne koristi in bo ta dela dolga leta uživala vsa Ljubljana. Vsa Ljubljana pa tudi ve, da javna dela v tako hudi zimi niso mogoča!

Na vinskem sejmu v Ljutomeru

ki je bil te dni, je bilo tokrat razstavljenih 187 vzorcev vina iz ljubljanskega, gornjeradganskega in štrigovskega okoliša. Strokovna ocena razstavljenega vina, ki je bila še pred otvoritvijo sejma, je ugotovila, da je velika večina vzorcev vredna najboljših ocen. Med najboljšimi vrstami je komisija strokovnjakov naknadno izbrala en vzorec, za katerega je bila določena lepa nagrada 100 kilogramov modre galice.

Zvečer je bil sestanek vinogradnikov in vinarskih strokovnjakov, ki ga je vodil načelnik kmetijskega oddelka banske uprave inž. Podgornik. Na tem sestanku so razpravljali predvsem o vprašanju zaščite našega vina, v prvi vrsti ljubljanskega, ki uživa evropski sloves. Pri tem so naglašali dejstvo, da je letos izdalo kmetijsko ministrstvo odločbo o zaščiti imena izvora vina, ki raste na dalmatinskem otoku Soliti. Ta odločba je bila rešena v par dnevih, prošnja za zaščito ljubljanskega pa se vleče že peto leto brez sleherne rešitve.

Za vinski sejem je bilo iz vseh delov Slovenije veliko zanimanje, kar je tudi razumljivo. Prodanih je bilo kakih 400 hektolitrov vina po 5 do 8 dinarjev za liter. Mnogo vinogradnikov je odšlo v nadi, da bodo kupci, ki so vzeli potrebne podatke in tudi vzorce, prišli, ko bodo potrebovali vino in sklenili kupčijo. Reči se more, da je vinski sejem, združen z vinsko razstavo, vsestransko ugodno izpadel.

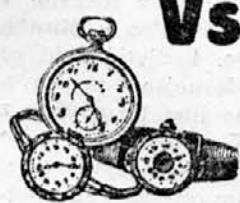
Tudi v Sovjetski Rusiji so začeli zbirati staro železo

Britansko ministrstvo za informacije sporoča, da je moskovska radijska postaja objavila vest, da pripravlja sovjetska vlada zbiranje starega železa in železnih odpadkov. To da dokazuje, da ne bo mogla dobiti Nemčija od Rusije tega, kar želi. To se vidi tudi iz nemškega uvoza in ruskega izvoza najvažnejših surovin v l. 1938.

nemški uvoz ruski izvoz

	v tisoč tonah	
železne rude	22.000	200
bakra	272	uvaž. baker
mineralna olja	5.000	1.388
volna	138	ne izvaž. bombaž
	250	20
kavčuk	92	uvaž.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani izplačuje nove vloge dnevno v vsaki višini in obrestuje nove vloge po 4—5 %.

Vsakovrstne ure

zlatnina, srebrnina in optični predmeti po nizkih cenah pri

J. VILHAR, urar, LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA ŠTEV. 36

Podatki o jugoslovanski zunanji trgovini se ne bodo več objavljali

Zadnji podatki o jugoslovanski zunanji trgovini so se nanašali na december 1939 oz. na vse leto 1939. O januarju podatki še niso bili objavljeni in najbrže tudi ne bodo. Poroča se namreč, da tudi Jugoslavija, ko cela vrsta drugih držav, ne bo več objavljala podatkov o zunanji trgovini.

Vprašanje našega uvoza iz Anglije

Tajnik beograjske industrijske zbornice Dragan Miličević je prišel v London, kjer skuša doseči direkten sporazum z angleškimi industrialci glede uvoza surovin, ki jih potrebuje naša industrija. V izjavi londonskemu listu »Sunday Times« je g. Miličević med drugim izjavil:

Predseptembrska statistika je izkazovala največ 2—3 odstotno udeležbo Anglije v jugoslovanskem uvozu. Ta statistika pa ni pravilna, ker je Jugoslavija uvažala mnogo angleškega blaga tudi s posredovanjem Hamburga in Trsta. Če bi se upošteval tudi ta uvoz, bi se skupno udeležba Vel. Britanije v jugoslovanskem uvozu gotovo zvišala na 15%. Sedaj je pa posredni uvoz iz Vel. Britanije nemogoč in zato skušamo doseči neposreden sporazum z angleškimi izvozniki in industrialci glede uvoza britanskega blaga v Jugoslavijo. Gre predvsem za uvoz bombaža, volne, kaka, jute, kositra, koka, kave, čaja in nekaterih kemikalij. Seveda pa bi se mogel uvoz teh predmetov povečati le, če bi se povečal tudi jugoslovanski izvoz v Anglijo.

»Daily Telegraph« je objavil članek o prizadevanju Jugoslavije, da si zagotovi za svojo industrijo potrebne surovine. »Daily Telegraph« presoja zelo pesimistično uspešnost tega prizadevanja, ker zadeva uvoz agrarnih proizvodov v Anglijo na precejšnje težave. Tudi Italija je ponujala skoraj iste predmete v zamenjavo za angleški uvoz, toda nastale so takšne težave, da so se trenutno pogajanja prekinila. List končno poudarja, da so pogajanja g. Miličevića pod kontrolo angleškega Izvoznega zavoda ter angleškega trgovinskega ministrstva. Sporazum z angleškimi industrialci bi bil zato veljaven šele potem, ko bi ga potrdilo angleško trgovinsko ministrstvo.

V pojasnilo

Od nekaterih naročnikov »Trgovskega lista« smo prejeli vprašanja zaradi večkrat zapoznele objave važnih predpisov, razglasenih v beograjskih »Službenih novinah«, v »Službenem listu k. banske uprave«. Zaradi tega smo se informirali na pristojnem mestu in prejeli naslednja pojasnila:

Pogostne zakasnitve v objavljanju uradnega slovenskega besedila raznih zakonov, uredb, pravilnikov itd. povzroča neredno prihajanje »Službenih novin«. Tem prejemajo le naročniki, a še tem se mnogi kosi, zlasti še priloge z zakoni itd. mnogokrat izgube. Reklamacije teh kosov »Službenih novin« imajo šele po dveh do štirih tednih uspeh, če jim je sploh še mogoče ustreči. Prometne težave so še prav posebno občutne pri važnejših uredbah oziroma pri tistih predpisih, ki stopijo hkrati z razglasitvijo v »Službenih novinah« tudi že v veljavo in bi se morali torej že izvajati, preden sploh dospe njih uradno besedilo v Ljubljano.

Res je, da se v zadnji dobi objavljajo po dnevnikih teksti v približnem ali celotnem besedilu celo prej ko v »Službenih novinah«. Iz neuradnih napovedi ali vsebinskih navedb posameznih predpisov nastaja navadno vtis znatne zakasnitve slovenskih prevodov.

Izdelava teh daje seveda glede na tako raznovrstno snov tudi dosti dela in jemlje mnogo časa. Posameznik išče v listu zaman prav to, kar zanima njega, ne upošteva pa objavljene snovi, ki je za druge kroge prav tako važna in nuj-

na. Prevajanje ni lahka stvar, zlasti ne, ker mora biti slovenski prevod povsem v skladu z izvirnim besedilom. Da pa »Službeni list« v splošnem spolnjuje svoj namen in svojo nalogo, dokazuje tudi to dejstvo, da je v njem mar-

sikater zakon ali uredba ali pravilnik objavljen prej ko n. pr. v hrvatskih »Narodnih novinah«, dasi uporabljajo te neokrnjeno izvirno besedilo »Službenih novin«, medtem ko je treba za slovensko objavo besedilo šele prevesti.

Konjunktura v lesni trgovini

Anglija bo prevzela 200.000 kubikov lesa

Lesno gospodarstvo je preživljalo vsa zadnja leta težko gospodarsko krizo, ki je dosegla svoj višek ob času sankcij. Kasneje se je položaj nekoliko popravil, vendar pa še vedno ni zaživila lesna kupčija. Zboljšanje je nastalo šele lani, ko je zaradi vojne prenehal izvoz lesa na evropska tržišča iz skandinavskih držav in iz Poljske. Položaj pa se je zboljšal tudi zaradi večjega povpraševanja po lesu, ker so vojne priprave vseh držav znatno povečale potrošnjo lesa. Za les je nastala konjunktura, ki pa ni brez slabih strani, ker je na eni strani položaj silno negotov, da ni mogoče sklepati kupčij na daljše roke, na drugi strani pa ni bila naša lesna proizvodnja na novo situacijo niti zadosti pripravljena, da ni sedaj večjih zalog lesa. Seveda pa se ne sme pozabiti, da morajo lesni trgovci in industrialci misliti tudi na to, da nadomeste izgubo prejšnjih let. Končno pa se tudi ne sme spregledati, da so konjunkturo dobro izkoristili razni šušmarji in odjedli legalnim trgovcem velik del zaslužka.

V zadnjem času se zanimata za naš les tudi Francija in Velika Britanija. Posebno zanimiva je kombinacija z angleškimi nakupi lesa. Naša država si prizadeva, da bi mogla uvažati iz Velike Britanije razne surovine, ki so naši industriji nujno potrebne. Nimamo pa zadosti deviz, da bi mogli plačati te surovine z devizami, temveč bi jih mogli plačati samo z lesom. Ta naš predlog je Anglija sprejela ter izjavila svojo pripravljenost, da vzame od nas 200.000 kubikov mehkega lesa. Če upoštevamo, da je bila dosedaj Anglija zelo slab kupec našega lesa in da je prihajal naš les na angleški trg le zato, ker je bil zelo poceni, potem je naročilo 200.000 kubikov mehkega lesa tem pomembnejše.

Pripomniti pa je treba, da naši izvozniki nimajo kompenzacijskih poslov posebno radi, ker so navadno težave pri plačevanju izvoza.

Nepriljubljenost kompenzacijskih poslov ni nastala brez razloga, temveč izvira iz slabih izkušenj. Kompenzacijski posli so navadno zelo komplicirani, ker pri teh poslih ne odločata samo kupec in prodajalec, temveč kar šest činiteljev. V prvi vrsti treba omeniti kupca in prodajalca, nato prideta kupec in prodajalec za kompenzacijsko blago, na konec pa še dva oddelka obeh državnih administracij. Praktične skušnje kažejo, da je vse te činitelje zelo težko spraviti v sklad.

Na drugi strani pa tudi cenijo veliko prednost, če pridejo v dobre zveze z angleškim lesnim trgovcem, ker bi mogle te zveze dobro služiti tudi za kasnejše čase.

Druga važna tržišča za naš les

Zaradi dobrih izgledov za izvoz lesa v Anglijo, pa seveda ne smemo zanemarjati drugih trgov. Tu je zlasti omeniti sredozemski trg, ki je nam najbližji in kjer je naš les vedno našel svoj odjem. Poleg tega je danes Sredozemsko morje izven vojne cone in zato prevoz v Levanto in druga sredozemska tržišča mnogo lažji ko v druge dežele. Ze od nekdaj pa je trpel naš izvoz v te kraje, ker imamo preslabe ladijske zveze in ker si nismo znali tako kakor Romunija zagotoviti rednih pomorskih zvez z Levanto. Romunija dela zato tudi sedaj z Levanto odlične lesne kupčije.

Prav tako nam manjkajo dobre zveze z Južno Ameriko, kjer bi mogel najti naš les odličan odjem. Sploh mnogo preveč zanemarjamo trgovske stike z deželami Južne Amerike. To se vidi tudi iz tega,

da niti danes še nimamo trgovinskih pogodb z južno-amerškimi državami. Niti to ni vplivalo na nas, da živi v teh državah zelo veliko naših izseljencev, ki bi mogli pri sklepanju trgovskih poslov s temi državami zelo pozitivno pomagati.

Izvoz v klirinške države

V zadnjem času se kupčijski posli z Italijo zelo dobro razvijajo. Italija nam plačuje naš les zelo dobro. Naši lesni izvozniki pa se boje, da bi moglo nakrat priti do previsokih izvoznih števil, nakar bi morali zopet dolgo čakati na plačila.

Kar se tiče našega lesnega izvoza v Nemčijo, je nastal majhen zastoj, ker čakamo na dobave blaga, ki bi ga morala Nemčija dobaviti naši državi. Gre tu za blago v vrednosti 450 milijonov din. Vse pa kaže, da se bo to vprašanje v kratkem ugodno rešilo.

Ze danes pa mislijo mnogi lesni izvozniki in industrialci tudi na to, kakšen bo položaj, ko nastane mir. Izkušnja uči, da lesna konjunktura takoj preneha, kakor hitro se sklene mir. Navadno nastanejo takrat številni polomi lesnih izvoznih podjetij. Danes kupujejo nekateri les na panju po silno visoki ceni ter investirajo v lesne nakupe zelo velike vsote. Kakor hitro bi prišlo v lesni kupčiji do preobrata, bi vse te investicije zelo mnogo izgubile in lesne cene bi začele naglo padati. Zato so lesni industrialci in trgovci previdni in zato ne sklepajo kupčij na dolge roke. Današnja lesna konjunktura je precej podobna hazardni igri, ko so nakrat mogoči veliki dobički, a tudi velike izgube. Zato je treba pogledati na sedanje lesno konjunkturo tudi s trga stališča.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani

ima

XIV. redni občni zbor

dne 27. marca 1940 ob pol deseti uri dopoldne v društveni sejni dvorani z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev in poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Volitev društvenega odbora in društvenega nadzorstva (§§ 10. in 15. društvenih pravil).
6. Slučajnosti.

Občni zbor je sklepčen, če je prisotna na njem vsaj tretjina društvenih članov ter odloča z večino glasov. Pri enakosti glasov obvelja mnenje, kateremu se pridruži predsedujoči, ki sicer ne glasuje.

Ce občni zbor ob določen uri ne bi bil sklepčen, bo pol ure kasneje nov občni zbor, ki bo sklepal o zadevah, postavljenih na dnevni red prvega občnega zbora, brez ozira na število navzočnih društvenih članov (§ 12. društvenih pravil).

stala »Snia-Viscosa« najmočnejše tekstilno podjetje sveta.

Glavnica se je zvišala od 525 na 700 milijonov lir. Najbolj (za 22 na 5145) je narasla postavka nepremičnin in opreme, vse nepremičnine so ocenjene na 548 milijonov, v pasivu pa amortizacija na 3313 milijona lir. Udeležbe so narasle od 144 na 295 milijonov. Dividendna in obrestna vsota se je zvišala od 39 na 19 milijonov lir, davek (razen izrednega od glavnice) je narasel od 42 na 53 milijonov lir. Dobiček znaša 752 milijona lir in omogoča dividendo 25 lir na delnico, oziroma po novem številu delnic 250 lir na vsako. Bilančna vsota je dosegla 1 milijardo 264 milijonov lir, obratna vsota 1687 s prometom za 1495 milijona lir.

Miren razvoj na mednarodnem trgu surovin

V mesecu marcu je stanje na mednarodnem trgu surovin popolnoma izenačeno. Tečaj izkazujejo le neznatne spremembe. Večjih poslov ni bilo. Poznavalci sodijo, da vse čaka na razvoj gospodarskih razmer v Združenih državah Severne Amerike. V U. S. A. je cena kavčuka narasla, dočim je v Londonu padla. Cena kositra, ki je v začetku marca padla na 4725 centa za libro, je sedaj napredovala na 49 centov. Dvig se razlaga z znižanjem proizvodnje kositra na 80% dosedanje kvote. Na ameriškem trgu bakra so bili perfekturirani veliki nakupi. Posebno mnogo je kupila bakra Francija. Cena bombaža v U. S. A. pada, ker prihajajo iz Argentine vesti o zelo dobri žetvi. Cena pšenice pa se je Chicago dvignila, ker se obeta v Argentini zelo slaba žetev.

Sejmi

24. marca: Vel. Mračevo;
25. marca: Mirna peč, Moravce, Sv. Lenart v Slov. goricah, Središče, Maribor;
26. marca: Metlika, Lukovica pri Kamniku, Dobova, Lesce, Ormož, Teharje, Šoštanj, Dolnja Lendava, Rakičane;
27. marca: St. Vid pri Stični, Žiri, Celje, Ptuj, Trbovlje, Razkrižje;
28. marca: Stari trg pri Ložu, Nova cerkev, Polšnik, Turnišče, Gor. Lendava;
29. marca: Maribor;
30. marca: Trebelno, Brežice, Celje, Dobje, Trbovlje;
31. marca: Studenec pri Krškem.

Bilanca tvrdke »Snia-Viscosa« v Turinu

Predsednik upravnega odbora »Snia-Viscose« v Turinu je v uvodu svojega poročila označil začetek vojne, t. j. september lanskega leta kot mejo med dobo negotovosti v proizvodnji tekstilnih vlaknen in dobo nabav in velike zaposlitve v vseh državah, ki jo je ustvarila vojna. Prej se nabave niso izvrševale, ker položaj ni bil jasan.

V bojujočih se državah so umetna vlakna bistven del tekstilne avtarkije. Pa tudi države z zalogi naravnih vlaken so prisiljene zaradi štednje in prevoznih težav teh uporabljati umetni izdelke. Neutrálne države delajo za domači trg in za tržišča, da so jih sprte države opustile. Svetovna produkcija zadnjih let je napredovala takole:

Leto	rajon fiocco	in tisoč kg
1934	347.000	25.000
1935	422.205	71.580
1936	472.040	134.050
1937	539.925	285.910
1938	448.350	441.850
1939	507.030	490.400

Lani se je torej proizvodnja rajona povečala za 1309%, ni pa še dosegla predlanske količine; proizvodnja fiocca je pa narasla za 1110% in s tem na rekordno višino. Napredovale so glede rajona posebno Italija, Japonska in USA,

glede fiocca pa Nemčija in USA. Povečal se je tudi izvozni indeks rajona od leta 1938. za 342% na 80 milijonov kg, indeks za fiocco pa je od 27 na 55 milijonov kg narasel celo za 10370% in pomeni rekord.

Ta razvoj se čuti tudi v Italiji. Domači trg je bil slab, a tudi izvoz v prvem polletju ni nudil zadovoljivih cen. Oboje se je docela spremenilo z izbruhom vojne.

Ustanovitev »Italviscose«

kot enotne fronte za rajon in fiocco je bila ravno v pravem hipu izvedena in začele so se samo težave v oskrbi s surovinami. Doma so se cene ustalile, zunanje zboljšale. V veljavo so prišle kolektivne mezdne pogodbe in tudi v organizaciji se je napredovalo po (Musolinijevem) geslu večjih konzorcijev, od Italardona do Italviscose. Italijanske tvrdke nastopajo zdaj na zunanjih trgih vse skupno, pri nakupu in pri prodaji ter dosega maksimum uspehov, kar je tudi koristno za domačo valuto.

Rajon, fiocco in lanital so omogočili tekstilno avtarkijo Italije ter zalagajo 60% suknene in 30% volnene industrije. V sili dajo lahko 150 milijonov kg vlakna. Pri Snia-Viscose so delale dobro vse tovarne in vse zemljiške naprave za

bombaž in konopljo. Proizvodnja celuloze je presegla po kvaliteti uvozno blago za 6% na 93—94%. Poselstvo Torre Zuino se poveča še letos za 2kratni obseg.

Za lanital so začetne težkoče premagane. Kmetske organizacije oziroma centri dajejo 2 do 3 milijone kilogramov kazeina na leto, ostanek se pa mora uvažati in to predvsem iz lastnih centrov na Danskem (300.000 kg) ter na Nizozemskem (3 milijone kg); skupaj 7 milijonov surovine. Cena surovine znaša 1/5 cene za volno, ki se zdaj tudi težko dobi. Tovarna v Cesanu Maderni izdelala letno 4 milijone kilogramov lanitala in se bo povečala do 10 milijonov kg. Izdelek je vedno popolnejši, zboljšuje se pa tudi mešanice, ki porabijo za moško blago 20—30%, za žensko 30—40% lanitala, za vojaško blago 30%. Izvažajo se v sedem držav. V Franciji je podružnica pod vojaškim nadzorstvom, na Poljskem seveda pod nadzorstvom nemške vojske.

Važne so tudi nove tovarne v Varedu, ki pa še niso v obratu, razen za fiocco. Podjetje dobi za rajon najmoderneje priprave. Skupina »Cisa« ima tri družbe z glavnico 15125 milijona lir in se bo imenovala »S. A. Cisa-Viscosa«. Skupni program obsega tudi enotno tehnično vodstvo. S tem je po-

Kdo je veletrgovec?

Pogrešna razlaga uredbe o kontroli cen

Prejeli smo iz trgovskih krogov naslednji dopis, ki ga z ozirom na važnost zadeve objavljamo, a tudi zato, ker gre zlasti za napačno razlago pojma, kdo je po uredbi o kontroli cen veletrgovec.

Okrajna glavarstva in mestna načelstva so prejela te dni od banske uprave okrožnico glede izvedbe uredbe o kontroli cen. Okrožnica pravi med drugim:

»Z uredbo o kontroli cen z dne 5. februarja t. l., izdano na podlagi §§ 9. in 23. uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije, je prešla pristojnost v poslih, ki jih ureja uredba o kontroli cen, iz pristojnosti ministrstva za socialno politiko in ljudsko zdravje v pristojnost ministrstva za trgovino in industrijo in s tem na oddelek VIII. banske uprave v Ljubljani. Poslovanje po uredbi o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije ostane še nadalje v resoru ministrstva za socialno politiko.

Uredba o kontroli cen ne razveljavlja predpisov temeljne uredbe, na podlagi katere je bila izdana, in zato ostanejo v veljavi tudi vse odredbe, ki se nanašajo na izvršitev te uredbe, zlasti glede nadzorstva nad pojavi draginje in brezvestne špekulacije glede vseh življenjskih potrebščin in ostalega blaga, ki spada pod določbe uredbe o pobijanju draginje. Z uredbo o kontroli cen je predpisan samo poseben postopek glede blaga, ki je zaenkrat naštet v seznamu, ki ga je izdalo trgovsko ministrstvo v sporazumu z ministrstvom za socialno politiko z dne 13. februarja t. l.

Radi enotnega postopanja po čl. 2. uredbe o kontroli cen priobčuje banska uprava v vednost in poslovanje naslednja navodila:

Pod določbe uredbe spadajo uvozniki, trgovci na debelo in proizvajalci (predelovalci) za predmete v prej omenjenem seznamu. Imetniki teh obrtov ne smejo dati naštetega blaga v promet po višji ceni, nego je bila zaračunana do 14. februarja 1940., t. j. dneva, ko je uredba dobila obvezno moč. Pod določbe tega člena spadajo tudi uvozniki in proizvajalci naštetega blaga ne glede na obseg njih obratov, trgovci, ki dobivajo blago iz notranjosti države, torej iz ostalih delov Jugoslavije, pa samo, ako z njim trgujejo na debelo.

Pod »trgovci na debelo« je razumeti trdke, ki dejansko, ne glede na to, ali se njih obrtno oblastilo glasi »na debelo« in sl. ali ne, trgujejo z blagom v velikem obsegu, bodisi da ga oddajajo trgovcem-detajlistom, bodisi da ga oddajajo tudi neposredno za konsum v velikih količinah. Presoja poslednje okolnosti, ali je količina tolikšna, da se ne more več govoriti o detajlni oddaji, se olajša z vpogledom v kalkulacijo, ki je v trgovskem prometu za dobave na debelo drugačna kakor pa za nadrobno prodajo.

Banska uprava bo na podlagi dobljenih informacij sestavila seznam vseh trdk, ki prihajajo v poštev, oziroma na katere se nanašajo določbe uredbe o kontroli cen.

Toliko o tej okrožnici, ki se predvsem nanaša na izvedbo ured-

be o kontroli cen. Kar nas trgovce neprijetno dirne, je okolnost, kdo se v smislu uredbe o kontroli cen smatra za veletrgovca. Zopet gre tu za različno razlago pojma, kateri trgovec je veletrgovec, ali oni, ki ima veliko trgovino, ki torej kupuje in prodaja velike množine blaga iste ali različne vrste, ali pa le oni, ki zalaga trgovce-detajliste z blagom, ki torej prodaja le preprodajalcem. Navadno trguje oni, ki zalaga detajliste, v velikem obsegu in je torej veletrgovec v dvakratnem smislu besede, ni pa to

neobhodno potrebno. Često ima trgovina delajista večji promet kakor veletrgovec, ki oddaja blago zgolj preprodajalcem. Tudi pri nas so bile že velike debate o razlagi pojma in smo se končno veljavno postavili na stališče, da je veletrgovec le oni, ki zalaga trgovce na drobno, torej detajliste. Uredba o kontroli cen pa se postavlja na razlago prvega pojma in ji je za definicijo veletrgovca merodajen obseg trgovine, torej promet. Naše trgovstvo mora zato to definicijo odklanjati.

Negativen rezultat konference o davčni reformi

V ponedeljek 18. t. m. se je začela v Beogradu, kakor smo že poročali, konferenca zastopnikov gospodarskih zbornic in finančnega ministrstva o novi davčni reformi. Po zanesljivih informacijah ni pričakovati večje spremembe reforme ter večina zahtev gospodarskih zbornic ne bo upoštevana. Oficialni krogi v finančnem ministrstvu so mnenja, da v sedanjih časih ni mesta za večjo revizijo, ker zahtevajo izredne razmere čim hitrejšo izvedbo reforme. (Dvomesecni tečaji za davčne uradnike to ravno potrjujejo. Op. ured.) Sam finančni minister ne more spremeniti uredbe. Sprememba te uredbe pa ne bi bila niti oportuna, ker bi v tem primeru vsi ministri postavljali svoje posebne zahteve glede revizije ter bi bila ta tem bolj dolgotrajna.

Izvedle se bodo le manjše spremembe tehnične narave. Te spremembe se bodo izvršile s pomočjo posebnih razpisov ter z delno revizijo pravilnika. Obvezno vodenje knjig za samostojne trdke ostane v celoti v veljavi,

prav tako tudi davčne stopnje ne bodo bistveno spremenjene. Na konferenci se je govorilo tudi o dodatnem davku, ki je bil uveden namesto dividendnega. Tu bodo dovoljene neke olajšave za delniške družbe.

Nadalje se bo posebni dodatek za državno obrambo računal kot režija ter bo torej odbitna postavka.

Po konferenci v finančnem ministrstvu je bila v prostorih trgovinske zbornice konferenca zastopnikov zbornic. Na seji so se razpravljala vsa vprašanja davčne reforme, zlasti o odmeri pridobnine za l. 1940. ter o vprašanju poslovnih knjig za l. 1939. Udeleženci konference niso hoteli dati nikake izjave, vendar so obljubili, da bo izdan za javnost poseben kominike. Pač pa se je moglo konstatirati, da zastopniki zbornic z rezultati konference nikakor niso zadovoljni. Vendar pa ni pričakovati nobene demonstrativne manifestacije gospodarskih organizacij zaradi davčne reforme.

Knjiga o davčni reformi

Zbornica za TOI v Ljubljani je izdala v obliki knjige poročilo o delu konference gospodarskih zbornic dne 17. in 18. januarja v Ljubljani o vprašanju davčne reforme.

Posebna knjiga o tej konferenci je bila na vsak način potrebna, ker je bila ta že po udeležbi gospodarskih organizacij iz vse države največja vsedržavna gospodarska konferenca, kar jih je bilo dosedaj v Jugoslaviji. Še bolj pa je bila potrebna posebna knjiga o tej konferenci zaradi materiala, ki ga je konferenca obdelala. Vse vprašanje davčne reforme je obdelano tako obširno, tako temeljito in vsestransko, pri tem pa s tako iskreno dobro voljo, da se doseže v tem težkem vprašanju znošljiv sporazum, da je knjiga o delu konference postala naravnost

dokument o naši davčni reformi

Zato je tudi pravilno, da je glavni naslov knjige »Poreska reforma 1939/40., ker je v resnici

tu obdelana davčna reforma z vso temeljitostjo.

Zelo je treba obžalovati, da se ni dal že sam osnutek davčne reforme v debato, ne pa da so bile vse zbornice postavljene pred izvršeno dejstvo in da so morale razpravljati o reformi, ki je že bila uveljavljena. Koliko nevesčnosti bi bilo prihranjenih, koliko nezadovoljstva in težkoč za davčne zavezance in tudi za davčno upravo samo!

Knjigo je uredil gen. tajnik Ivan Mohorič pregledno in tako vzorno, da mu je treba naravnost čestitati.

Knjiga navaja najprej dnevni red konference, nato vse zastopane gospodarske organizacije, katerih je bilo nič manj ko 45, nato pa tudi vse zastopnike teh organizacij.

Sledi seznam govornikov (vsem 40) ter otvoritev konference, nakar sledi posamezni referati. Poročilo o sami konferenci vsebuje 131 strani, na kar sledi spomenica konference s splošno

resolucijo do strani 140. Nato je objavljena spomenica o pridobnini ter predlogi za spremembo družbenega, dividendnega in uslužbenškega davka, predlog glede rentnega davka, posebnega prispevka za fond narodne obrambe, davka na poslovni promet in drugih davkov. Knjigo zaključujejo konkretni predlogi gospodarskih zbornic, kako se naj spremene sedanji davčni predpisi. Končno so nave-

deni še konkretni primeri o obdačenju po novi reformi, ki se v teh primerih še zlasti kaže kot nesprejemljiva.

Vsa knjiga ima 195 strani, od katerih je vsaka pomemben prispevek za oceno nove davčne reforme.

»Poreska reforma« je knjiga, ki zasluži največje priznanje vseh gospodarskih ljudi, zlasti pa gospodarskih strokovnjakov.

Nemogoč odgovor uprave drž. monopolov

Osrednji odsek trgovcev s tekočimi gorivi je poslal predstavke na finančno ministrstvo, bansko upravo ter upravo državnih monopolov, v kateri opozarja na nevzdržne razmere, ki so nastale zaradi kartela na trgu s tekočimi gorivi. Zlasti je zahteval, da se zviša bruto zaslužek trgovcev s tekočimi gorivom od 3'12 na 10%, da morajo prodajati kartel bencin vsem trgovcem, da se določi drug čas za prodajanje bencinske mešanice in še nekatere druge zahteve. Na to svojo predstavko je dobil Osrednji odsek trgovcev s tekočimi gorivom od uprave državnih monopolov naslednji odgovor:

»1. Uprava državnih monopolov nima zakonite možnosti, da bi določala odstotek zaslužka prodajalcev od prodanega tekočega goriva, ker je to stvar svobodnega dogovora med zainteresirani.

2. Uprava državnih monopolov nima zakonske možnosti, da bi prisilila petrolejske kompanije, komu naj prodajajo bencinsko mešanico, ker je to osebna zadeva kompanij.

3. Čas prodajanja bencinske mešanice je urejen s čl. 18. naredbe št. 3 ter uprava v tem oziru ne more izvršiti nikakih sprememb.

4. Odbor za določevanje cen bencina se nahaja v ministrstvu za finance — oddelek za carine, ter naj se odsek glede te zadeve obrne neposredno na oddelek carin kot na pristojno oblast.

Ta odgovor sta podpisala načelnik oddelka za tekoče gorivo g. Drenovac in vršilec dolžnosti načelnika oddelka za promet.

Odgovor monopolne uprave je vseskozi nezadovoljiv in tudi napačen. Predvsem je treba omeniti, da sploh nihče ni pričakoval, da bi uprava monopolov spreminjala zakonske določbe. Stvar je le v tem, da bi uprava monopolov kot odločujoča ustanova o teh vprašanjih predlagala te spremembe oz. nanje pristala. Kajti jasno je, da finančno ministrstvo ne bi moglo izdati o teh stvareh nobene odločbe brez pristanka uprave drž. monopolov.

Z odgovorom uprave drž. monopolov so postavljeni trgovci

pred to brezizhodno situacijo, da noče biti nihče kompetenten za odločanje o teh zadevah in da zato noče tudi nihče pomagati. Nikdar pa ni nikakega spora o kompetenci, če gre za odločitve proti trgovcem. V tem primeru pa gre vse gladko in tako so morali trgovci potrpeti, ko se jim je naložilo, da prodajajo po 7 din liter petrolej, ki so ga plačali po 8 din.

Lepo je, če pravi monopolna uprava, da ceno bencina določa poseben odbor. Kako pa naj naši trgovci dosežejo, da se ta odbor tudi zgane? Na to vprašanje pa uprava monopolov ne odgovarja.

Razmere na trgu s tekočimi gorivi so vedno bolj nemogoče in vedno bolj nujna postaja potreba, da se te razmere uredi. Vsi, ki o vseh teh vprašanjih kaj odločajo, so tudi dolžni, da pri tem pomagajo. In takšno moralno dolžnost ima tudi uprava drž. monopolov in zato ta njen odgovor odklanjamo s protestom.

Trgovine na veliko soboto

Po naredbi čl. 30. morajo biti trgovine na debelo na veliko soboto dne 23. t. m. zaprte ves popoldan, ostale trgovine zapirajo svoje obratovalnice ob 17. uri, do čim velja za trgovine z delikatesami zapiralni čas ob 19. uri. — Združenje trgovcev v Ljubljani.

Beograjska občina bo nabavila trolejbus

V beograjski občini je bila prva licitacija za nabavo 10 trolejbusov ter za nabavo posebne zračne mreže za njih pogon. Trolejbusi ali električni omnibusi so avtobusi, ki niso na bencinski pogon, temveč na pogon na električni tok. Tega dobivajo iz dveh žic, ki sta napeljana nad progo. Trolejbusi ne potrebujejo tračnic ter so zato mnogo bolj okretni kakor električni tramvaj. Trolejbusi se morejo tudi umikati in v tem je tudi ena njih prednosti. Na licitaciji za dobavo trolejbusov je dražilo šest tujih firm, in sicer ena švicarska, dve nemški, ena italijanska, ena madžarska, ter zavodi Škode.

A. GOREC poleg nebotičnika

- Za trgovca transportno kolo
 - Za izlete turno kolo
 - Za šport in izlete kolo
 - Za avtomobiliste
- Adler Autodirk in Valy Varta-akumulatorji — Continental pnevmatika

Denarstvo

Ljubljanska kreditna banka

Uprava banke je na svoji plenarni seji dne 16. t. m. pod predstvom g. Ivana Jelačina po poročilu ravnateljstva odobrila bilanco zavoda za leto 1939, ki izkazuje s prenosom vred din 1.834.072— čistega dobička. Upravni svet zavoda je sklenil, predlagati običnemu zboru, ki se bo vršil dne 27. aprila t. l., izplačilo 4% dividende prioritarnim delničarjem, dodelitev din 120.000— rednemu rezervnemu fondu in 1.000.000 din specialnemu rezervnemu fondu za udeležbe.

Iz poročila ravnateljstva je razvidno, da je bilanca vsota novega poslovanja zopet narasla in je likvidnost banke izredno velika.

Domači kapital beži v Beograd

»Jugoslov. Kurir« poroča, da se v zadnjem času zopet opaža, kako beži domači kapital v Beograd in srednjo Srbijo. Tako je v zadnjih šestih mesecih prebežalo v središče države okoli 250 milijonov din kapitala. Največ kapitala je pobegnulo iz industrije. Ta kapital se investira zlasti v nepremičnine. Sodi se, da je v zadnjih šestih mesecih bilo investirano v Beogradu v nepremičnine najmanj 60 milijonov din »severnega« kapitala.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 15. marca navaja naslednje spremembe (v milijonih din):

Kovinska podloga je narasla za 1'6 na 2.036'9, devize izven podloge pa za 6'6 na 909'1.

Vsota kovanega denarja se je zvišala za 31'2 na 520'8.

Posojila so padla za 17'5 na 1.790'0.

Iskont bonov za drž. obrambo se je dvignil za 38'0 na 1.712'0.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 27'7 na 10.179'3, obveze na pokaz pa so se dvignile za 33'3 na 1.961'4.

Skupno kritje se je dvignilo od 26'83 na 26'84%, samo zlato pa je ostalo neizpremenjeno na 26'66%.

Stari kovinski denar po 1 dinar preneha veljati 20. aprila, nakar se opozarjajo vsi.

Dresdner Bank izkazuje za leto 1939. bilančno vsoto v višini 3205 milijonov RM proti 2785 milijonom v l. 1938. Bilančna vsota se je zvišala zlasti zaradi narasla vlog in meničnega konta. Splošno poslovanje je bilo bolj ugodno kakor pa l. 1938. Banka bo izplačala 6-odstotno dividendo.

Število denarnih zavodov se je na Madžarskem znatno zmanjšalo. Od l. 1924. je likvidiralo skupno 405 denarnih zavodov, na novo ustanovljenih pa je bilo samo 96, kar je posledica koncentracije denarništa. Od 100 denarnih zavodov v novih pokrajinah je nadaljevalo poslovanje samo 58. Ves kapital, ki je bil lani vložen v madžarske denarne zavode, je znašal koncem 1939. 1669 milijonov pengov, za 248 milijonov pengov manj ko l. 1930.

Londonske zavarovalnice so zvišale premije za zavarovanje proti vojnemu riziku od 70 na 80 šilingov za vsakeh sto funtov.

Angleško vojno posojilo v višini 300 milijonov funtov je bilo prepisano.

Pogajanja z Nemčijo odložena

Stalni jugoslovansko-nemški gospodarski odbor, ki bi se moral najprej sestati 5. marca in ki je bil potem odložen na 1. april, se bo sestel kakor se sedaj doznava šele proti koncu aprila ali v začetku maja. V zvezi s tem se poroča, da se Nemci še niso odločili, kaj da ukrepejo s Češko-Moravsko, ali jo naj priključijo nemškemu carinskemu ozemlju ali pa naj ostane sedanje stanje. Po nek-kih vestih bi se to vprašanje rešilo šele na jesen in zato tudi ni sklicanje jugoslovansko-nemškega gospodarskega odbora nujno.

Pred trgovinsko ofenzivo Vel. Britanije

Da se zviša izvoz, se bo domača potrošnja omejila

»Financial News« objavljajo podrobnosti o trgovinski ofenzivi, ki jo pripravlja Anglija. Glavni namen te ofenzive je, da se dobe devize in zato se bo potrošnja v državi še bolj omejila ter se domači trg zapostavlja tujemu, pa čeprav bi bil domači rentabilnejši.

Posamezne industrije se sedaj združujejo v posebne izvozne skupine. Nekatere industrije kakor industrija premoga, jekla in strojev so že ustanovile potrebne organizacije. Za izvoz britanskih strojev se je že 22. februarja ustanovila posebna komisija. Najbrže se bodo uvedle tudi izvozne premije in subvencije, da se izvoz še bolj pospeši.

Ker je Vel. Britanija tudi zelo močan kupec tujega blaga, bo skušala londonska vlada pri trgovinskih pogajanjih to izkoristiti, da bi se povečal angleški izvoz. Ta je od l. 1929. zelo nazadoval, kakor kažejo naslednje številke.

Vel. Britanija je izvozila blaga za milijonov funtov:

	1. 1929.	1939.
premoga	48,6	38,2
bombažnih izdelkov	13,5	49,0
strojev	54,3	47,3
prevoznih sredstev	50,2	39,3
volnenih izdelkov	52,8	26,6
železnih in jeklenih	68,0	32,8
neželeznih	18,2	12,7
elektrotehničnih	13,1	12,2
porcelana in stekla	14,0	9,4
kemikalij	26,6	22,7
raznih rezil	9,3	8,7
kože in obutve	7,9	5,9
kavčuka	3,4	1,4
Ves izvoz	729,3	438,8

V primeri z l. 1929. je torej padel angleški izvoz za skoraj polovico.

»Financial News« so mnenja, da bi se moral forsirati izvoz onih predmetov, ki so bili že prej glavni angleški izvozni predmeti. Namen vseh ukrepov za povečanje izvoza mora biti, da se dobe devize in zato se mora zlasti pospeševati izvoz onih predmetov, ki se izdelujejo iz domačih surovin ali

iz surovin, ki se morejo dobiti v deželah britanskega imperija.

Premog, cement, stroji, železo, jeklo, elektrotehnični proizvodi, motorna vozila, kavčuk, volneno in bombažno blago, to bi bili angleški izvozni predmeti. Tovarnice v Lancashiru bi morale zopet začeti delati s polno paro. Rayno tako pa tudi železarne, jeklarne in tovarnice elektrotehničnih predmetov. List je mnenja, da bi se moral izvoz vseh prej naštetih predmetov pospeševati, pa čeprav bi morala zaradi tega čakati državna naročila.

List meni, da bi mogla Anglija s svojimi avtomobili uspešno konkurirati drugim državam. Zlasti veliko pozornost pa je treba posvetiti izvozu luksuznih predmetov, ki bi mogli najti zelo dober odjem v Južni in Severni Ameriki, ko tudi v vseh drugih državah, v katerih se je zaradi vojne življenjska ravan dvignila.

Težave hišne posesti

Ali se morejo najemnine v Mariboru znižati?

Ko je davkarija v Mariboru dostavljala plačilne naloge o zgradarini za leto 1939., se je precej hišnih posestnikov pritožilo, da je odmera dokaj višja kot prejšnja leta. V mnogih primerih se je ugotovilo, da so se zvišale najemnine vrednosti lastnih stanovanj in poslovnih prostorov ter stanovanj hišnikov. Društvo hišnih posestnikov v Mariboru je zato protestiralo proti temu in upa, da njegov protest ne bo ostal brez uspeha.

Znano je, da v Mariboru navedejo najemnine v starih hišah, t. j. onih, ki so bile zgrajene pred vojno. Vzrok je v glavnem v tem, da je bilo po vojni sezidanih zelo mnogo novih stavb z modernimi stanovanji, s katerimi se stanovanja v starih hišah ne morejo primerjati. Hišna posest je v Mariboru zbog izredno visokih mestnih dajatev, ki zahtevajo skoraj eno petino kosmatih najemnin ter zbog zvišanja občinske in cestne dajatve na zgradarino za skupno 17% tako hudo obremenjena, da dosega celotne dajatve že 44% kosmatih najemnin. Jasno je, da hišna posest višjih obremenitev ne prenese več. Pretežni del zgradb je obremenjen s hipotekami in znaša n. pr. obrestna mera za prejšnja posojila do 10%. Vse to in še druge okoliščine, kakor večji stroški za popravila, razsvetljavo, dimnikarja itd., dokazujejo, da ni nikakih stvarnih razlogov za zvišanje najemne vrednosti lastnih stanovanj in poslovnih prostorov ter stanovanj hišnikov.

Zvišanje najemnin tudi iz naslova uvedbe prispevka v narodno-obrambni fond ni dopustno, ker

zadane njegovo plačilo osebo, ne pa objekt. Storili so se koraki, da se hišni lastniki obvarujejo velike škode, ker je sodišče v enem primeru že razsodilo v tem smislu.

Najemniki zahtevajo upravičeno, da se morajo v Mariboru najemnine znižati na znosno višino. Hišni posestniki pa na to odgovarjajo, da znižanje najemnin ni od njih odvisno, temveč od mestne občine, ki se navzlic ponovnim utemeljenim prošnjam doslej še ni mogla odločiti, da bi mestne davščine, t. j. gostiščino, kanalščino in vodarino, znižala. Predlagali so tudi, naj bi mestna občina oprostil nižje najemnine, n. pr. do 3600 dinarjev letno oziroma najemnine, ki jih plačujejo državni nameštenci, do letnih 6000 dinarjev, torej najemnine vsaj gospodarsko šibkejših slojev, gostiščine in kanalščine. Doslej se ta predlog sploh ni vzel v pretres, čeprav je silno umesten. Tako ima Maribor še vedno sloves, da pobira v vsej državi najvišje občinske davščine. Tudi doklade na neposredne državne davke, ki so se pred par leti znižale od 45% na 40%, so se lani v socialno-politične namene povišale za 10%. V dveh letih so se cestne doklade zvišale od 15% na 22% ne glede na druge dajatve.

Društvo hišnih posestnikov zatrjuje, da bo na svoje člane vplivalo, naj bi najemnine takih stanovanj v isti meri znižali, kolikor bi znašala oprostitve ali znižanje mestnih dajatev. Dokler pa se to ne zgodi, hišna posest nikakor ne more znižati najemnin.

Dopolnitev Suščevih knjig

„Davek na poslovni promet“ in „Neposredni davki“

Ko je naš priznani pisec knjig iz finančne in davčne stroke, g. fin. načelnik Štefan Sušec, izdal l. 1937. svojo z enako vestnostjo, kakor jo kažejo druga njegova dela, sestavljeno knjigo »Davek na poslovni promet«, je prav zaradi zapletenosti te davčne oblike zelo ustreget našim gospodarskim krogom in znatno pripomogel k njenemu

razumevanju. Ob koncu minulega leta pa so nastale v predpisih o tem davku znatne spremembe tako v tarifi skupnega davka na poslovni promet in v spisku luksuznih predmetov, katerih postavke so povsem predrugačene, kakor tudi v besedilu zakona, uredb in pravilnika. Da dobi knjiga zopet prejšnjo aktualno vrednost in za-

nesljivo uporabnost, je njen avtor zbral in sestavil vse nastale spremembe in izdal na finem, brezlesnem papirju v 104 strani (velikost »Službenega lista«) obsegajočem zvezku celotno tarifo skupnega davka na poslovni promet s spisikom luksuznih predmetov, kot poseben 8 listov z enostranskim tiskom obsegajoč vložek pa je dodal temu zvezku tudi spremembe in dopolnitve v zakonu, uredbah in pravilniku. Navedba, na katero stran knjige spadajo, omogoča, da se more besedilo izrezati in nalepiti na ustreznem mestu. — Ker smo uverjeni, da bo s to zbirko dodatkov k »Davku na poslovni promet« številnim interesentom zelo ustrezno, jo toplo priporočamo. Cena zbirke (tarifa in vložek) je din 36—, s poštnino din 2—več.

Kakor pravkar omejeno knjigo pa je bilo treba spopolniti tudi leta 1935. izdano Suščevo knjigo »Neposredni davki«, ki je bila leta 1938. prvič dopolnjena s I. zbirko dodatkov. Ob koncu decembra minulega leta so nastale namreč s spreminjevalno uredbo in njej sledečim pravilnikom iz l. 1940. tako bistvene spremembe v predpisih o neposrednih davkih, da ni kazalo odlašati z novo zbirko dodatkov, ki dajejo knjigi zopet aktualno vrednost. 100 listov obsegajoča knjižica z enostranskim tiskom in navedbo strani, kamor spada besedilo v knjigi »Neposredni davki«, bo omogočila, da se knjiga po uvrstitvi dopolnitev zopet povsem zanesljivo uporablja. — Zbirka je vsakemu imetniku knjige »Neposredni davki« tako potrebna, da je ni treba še posebej priporočati. Cena ji znaša din 24—. Obe knjižici (zvezka) se dobivata pri knjižni založbi tiskarne Merkur v Ljubljani, Gregorčičeva 23.

Italija bo ustavila izvoz riža

Pristojne italijanske oblasti so izdale odlok, da se prepove izvoz riža iz Italije, ker je dala lanska žetev za 40.000 ton manj riža, kakor se je pričakovalo, in ker je potrošnja riža v Italiji narasla za 15 odstotkov. Od te prepovedi bodo najbolj prizadete Jugoslavija, Madžarska in Švica, ki so skoraj ves riž uvažale iz Italije. Je pa mogoče tudi to, da pomeni prepoved izvoza le napoved novih višjih cen.

Čitajte »Trgovski list«!

Zunanja trgovina

Jugoslovansko-italijanski stalni gospodarski odbor bi se sestel po predlogu iz Beograda v začetku aprila v Rimu. Pričakujejo, da bo Rim ta predlog sprejel.

Nemške odločilne ustanove so pristale na naše predloge o zvišanju cen živini in živalskim proizvodom, toda le pod pogojem, da se zviša tečaj klirinške marke. Na to zahtevo pa bi naši le težko pristali.

Pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe z Grčijo se začne dne 25. t. m. v Atenah. Dosedanja pogodba preneha 26. aprila.

Francoska vlada je uradno sporočila naši vladi, da bi želela povečati uvoz svežega mesa iz Jugoslavije.

Bolgarska Agrarna banka bo odkupila za bližnjo setev znatne količine semena, poleg tega pa 16 milijonov kg krompirja, 1 milijon kg ovsa in 100.000 kg raznih vrst rži.

Romunske državne železnice so sklenile z domačimi tovarnicami cementa dogovor, da bodo prihodnjih pet let uporabljale samo romunski domači cement. Njegova cena je določena na 1100 lejev za tono.

Turška Eti banka je sklenila z angleško firmo Metropolitan Vickers pogodbo, po kateri postavi ta firma v Catalaciju na obali Črnega morja veliko električno centralo za tamkajšnji premogovnik. Centrala bo veljala en milijon funtov ter se plača iz kredita, ki ga je dobila Turčija v Angliji.

Grška vlada je uvedla obvezno zavarovanje proti vojnemu riziku za vse posadke grških ladij.

Trgovinska pogajanja med Italijo in Vel. Britanijo se bodo v najkrajšem času nadaljevala.

Na konferenci korporacij za kovinsko gospodarstvo, ki je bila pretekli teden pod predsedstvom Mussolinija, se je razpravljalo o izvedbi avtarkičnega načrta za železo in aluminij. Sklenjeno je bilo, da se zviša proizvodnja železa z izkoriščanjem albanskih železnih rudnikov.

Na isti seji je bilo sklenjeno, da se zviša delniška glavniška družbe »Agipa«, italijanske monopolne družbe za nafto, od 300 na 500 milijonov lir.

Fiatova podjetja so pri delniški glavnički 400 milijonov lir dosegla lani 43,5 milijona lir čistega dobička. Kakor leta 1938. bodo tudi za leto 1939. izplačala 10%no dividendo. Proizvodnja luksuznih avtomobilov je sicer znatno padla, zato pa se je povečala proizvodnja drugih predmetov.

V Italiji so začeli uporabljati nove moderne vagone, ki so izdelani iz lahkega, a trdega materiala. Teža vagonov se je zato zmanjšala od 55 na 33 ton.

Nemci so predlagali v Italiji, da bi ta zmanjšala svoje nabave petroleja in bencina v Romuniji, da ne bi trpele nemške nabave. Nemčija upa, da bi potem mogla dobiti 30% mineralnih olj Romunije ali mesečno po 185.000 ton. V decembru pa je mogla Nemčija izvoziti iz Romunije samo 55.000 ton, v januarju 1940. 42.000 in v februarju 52.000 ton.

Italija namerava baje kupiti v Združenih državah Sev. Amerike 3 milijone ton premoga. Težava pa je v tem, ker bi bili transportni stroški večji kakor pa je vrednost premoga.

Švedska je v decembru, januarju in februarju izvozila v Nemčijo samo 478.058 ton železne rude proti 1.286.181 tonam skozi norveške teritorialne vode l. 1938.

Sovjetska Rusija bo dobavila Bolgarski za 150 milijonov levov bombaža in ne samo za 50 milijonov, kakor je bilo prvotno dogovorjeno.

Cena kavčuka je v Londonu zaradi velikih količin, ki so prišle iz Malaje, padla pod en šiling.

Znano britansko podjetje za oboroževanje Vickers je imelo lani 1,22 milijona funtov čistega dobička. Za 171.933 funtov več ko l. 1938. Izplačalo bo 10%no dividendo.

Količina surovega masla se je v Angliji na osebo in na teden zvišala od 4 na 8 unč (1 unča = 28,35 g.). Večje količine so bile dovoljene zaradi ugodnega dovoza surovega masla.

Anglija je dosedaj prejela iz Romunije že 15.000 vagonov žita. Sedaj so v Konstanci trije posebni angleški parniki, da natovorijo še 9000 vagonov žita.

Batja je preložil svojo glavno obratovalnico v Maryland v Združenih državah Severne Amerike ter bo vložil v novo tovarnico več ko pol milijarde din.

Proizvodnja avtomobilov v Združenih državah Sev. Amerike je dosegla v januarju rekordno višino 467.813 avtomobilov proti 422.538 v januarju 1929., ko je bila proizvodnja največja.

Davčni svetovalec

Splošni davek na poslovni promet — rok za plačilo

G. I. L. v K.

Vprašanje: Davčna uprava me je opozorila, da moram prometni davek, katerega plačujem, odpremljati mesečno in ne več četrtletno. Prosim za pojasnilo, ali je ta opozoritev upravičena?

Odgovor: Davčna uprava ima prav. S § 6. uredbe dne 22. III. 1940. so se odpremlni roki tudi za obli davek in prometni davek izpremenili v toliko, da morajo oni zavezanci, ki so dolžni voditi knjigo opravljenega prometa, to je, če napravijo samo s predmeti, ki podlegajo običnemu davku, prometa nad 500.000 din, odpravljati tekom leta mesečno toliko prometnega davka, kolikor ustreza v tej dobi opravljenemu prometu.

Splošni davek na poslovni promet

Kdaj nastopi dolžnost voditi knjigo opravljenega prometa.

G. Fr. S. v L.

Vprašanje: Kupčujem z deželnimi pridelki v manjšem obsegu. Naša davčna uprava zahteva od mene, da vodim za te kupčije knjigo opravljenega prometa za prometni davek, dasi ne napravim prometa nad 500.000 din. Prosim za pojasnilo, ali je zahteva davčne uprave upravičena?

Odgovor: Zadeva je bila že pred tremi leti (l. 1937.) odločena. Tedaj je finančna direkcija v Ljubljani z razpisom z dne 28. VII. 1937., št. 223/67, odločila, da so trgovci, ki prodajajo poleg druge robe tudi deželne pridelke, le tedaj knjigati splošnega prometnega davka, ako njihov letni promet z deželnimi pridelki presega 500.000 dinarjev. Nasprotno morajo pa obvezniki skupnega davka voditi knjigo opravljenega prometa in mesečno odvajati davek, čim njihov letni promet presega 500.000 dinarjev, akoravno so morda samo glede gotovega dela prometa zavezani plačilu skupnega davka.

Smeti so denar

V londonskem predmestju East Ham se je razvila posebna industrija za izkoriščanje smeti. Nekateri ljudje so zaslužili v zadnjih desetih letih samo z zbiranjem starih vrvi po 40.000 funtov (8 milijonov din). Odkar se je začela vojna, se tudi oblasti zanimajo za to industrijo. S plakati, oglasi v listih, predavanji in filmi se poučuje prebivalstvo East Hama, kako bi se mogli še bolj racionalno izkoriščati odpadki ter smeti. Lansk leto so zbrali v East Hamu 307 ton starih steklenic, za katere so prejeli 1000 funtov. Sedaj, ko se je papir tako zelo podražil, zbirajo posebno eunje, a tudi star papir. Industrija za izkoriščanje smeti in odpadkov je nastala v East Hamu sama od sebe, vlada pa si sedaj prizadeva, da se ustanove podobne tudi v drugih krajih.

Iz združnega registra

Vpisale so se naslednje zadruge: Kreditna zadruga združenih nameščencev v Ljubljani, Zadruga rejcev malih živali v Ljubljani, Osrednja kmetijska blagovna zadruga v Murski Soboti, Strojna zadruga v Orehoviču, Zadruga elektrarna v Veliki Nedelji. Vse nove zadruge so z omejenim jamstvom.

Vzajemna posojilnica v Ljubljani. Izbrise se član upravnega odbora Fortunat Lužar, vpiše pa inž. Jožef Porenta.

Izbrisale so se naslednje zadruge: Konzumno društvo rudarjev v Hrastniku, zaradi končane likvidacije, Kmetijski hranilni in posojilni dom, podružnica v Mariboru — zaradi končane likvidacije.

V E S E L E
VELIKONOČNE
PRAZNIKE
ŽELI VSEM SVOJIM
ODJEMALCEM

PLETILNA IN TRIKOTAŽNA INDUSTRIJA • MODNA KONFEKCIJA PLETENIN IN PERILA

F. KOS, Ljubljana
ŽIDOVSKA ULICA 5

Trgovskemu naraščaju!

Nikdar nima človek dovoli naobrazbe

V težkih urah vajenske dobe si dostikrat kdo želi, da bi bilo že enkrat te dobe konec in z veselimi upi čaka na čas, ko se bo po izvršenem pomočniškem delu nehala doba učenja. Toda napravljeno so izpiti, doba učenja pa traja naprej, ker je na svetu že tako, da človek nikdar zadosti ne zna, da se mora še vedno kaj novega naučiti in da vsak dan prinaša nova vprašanja.

To velja prav za vse panoge človeškega življenja. Kajti vedno nove iznajdbe, vedno nove pridobitve življenja zahtevajo od človeka, da je vedno pozoren in da se čim prej seznani s temi pridobitvami. Čim prej jih spozna, čim prej si jih prisvoji, tem hitreje mu je tudi zagotovljen uspeh.

To velja zlasti še za trgovca, ki je sredi življenja in ki ima nalogo, da posreduje drugim moderne pridobitve. Če kdo prodaja elektrotehnične predmete in če bi prodajal vse življenje le tiste predmete, ki so bili v rabi, ko je začel trgovino, ta bo kmalu brez odjemalcev. Ljudje hočejo vedno nove stvari. In tako je tudi v vseh drugih strokah. Zato pa mora dober trgovec vedno brati strokovne časopise, da ve za vse novosti, ki prihajajo na trg.

Človek ne zna nikdar zadosti in učenje se nikdar ne neha! Tega se treba vedno zavedati. Metode trgovine niso danes iste kot nekdanj. Včasih je bila možna dobra trgovina brez reklame, danes vsaj v večjih krajih ne gre brez reklame. Ta reklama mora biti včasih tudi kolektivna. Takšna re-

klama bi zlasti pomagala proti krošnjarstvu. Ljudi treba prepričati, da prodajajo krošnjari manj vredno blago. Ker je to tudi res, je tudi mogoče ljudi o tem prepričati. Dejstvo je, da boljši ljudje od krošnjarjev ne kupujejo blaga. Ali ni že v tem zadosti močan dokaz, da se pri krošnjarijih ne kupuje dobro. Brez reklame ne gre, reklama pa mora imeti sugestivno silo. A to mimogrede!

Blagoznanstvo je zlasti danes v času pomanjkanja tega ali onega blaga prav posebne važnosti. Ni človeka, ki bi bil v tej stroki tako podkovan, da se mu sploh ne bi bilo treba več učiti. Danes treba poznati tudi nadomestne surovine, danes more dobro postreči svojim odjemalcem le tisti, ki res dobro pozna blago. Prednost trgovca pred vsemi drugimi posredovalci, konsumnimi in združnimi je v tem, da more svojim odjemalcem jamčiti za dobro kakovost blaga. V solidnih trgovinah se ne prodaja mačka v zaklju. Ta prednost je bila od nekdanj privlačnost za odjemalce, more pa postati v še do kaj večji meri. Toda sama od sebe ta privlačnost ne nastane.

Tudi oblasti skrbe, da se mora človek vedno znova učiti. Ni se še udomačil en davčni zakon, ko pride že novi. Zopet je treba vzeti knjigo v roke in se poglobiti v nove predpise. Kdor ne zna davčnih predpisov, ta plača navadno preveč davkov, ker ne zna izkoristiti tudi onih zakonskih določb, ki so njemu v prid. V današnji dobi pa vedno novi predpisi o deviznem

poslovanju, o izvozu in uvozu, o raznih omejitvah prodaje silijo trgovca, da sploh ne pride iz učenja. Res je, da je teh predpisov mnogo preveč, da pomenijo dostikrat že samo šikaniranje, toda znati jih je treba vseeno, hkrati pa se je treba boriti za njih odpravo in za poenostavljenje predpisov.

Niti korespondence ne more opravljati trgovec vedno na isti način. Fraze, ki so se nekdanj uporabljale, so danes že zastarele. Slog trgovskih pisem se je spremenil in danes se zahtevajo čim krajša, a čim bolj jasna pisma.

Veliko vlogo pa igra tudi jezik. Kdor ne zna dobro jezika, ta tudi ne more dobro opravljati korespondence. Tudi jezik se spreminja in danes se marsikatera beseda piše drugače kot pred leti. Trgovec mora tudi to vedeti, ker silno slab vtis napravljajo pisma, ki so napisana v zastarelem pravopisu.

In tako se je treba vedno učiti, vedno spopolnjevati svoje znanje, da se morejo zmagovati vedno nove naloge, ki jih postavlja življenje in — tudi konkurenca. Kdor se po tem ravna, ta dosega uspehe, kdor pa misli, da zna že vsega dovolj, ta tudi v borbi zaostaja.

Zlasti mladi ljudje, ki so komaj vstopili v trgovino, se morajo zavedati, da se je njih praktična učna doba šele začela in so z vstopom v trgovino vstopili v novo šolo — v šolo, katere učitelj je življenje. Ta šola je zlasti dobra, čeprav ni vedno tudi mehka.

Mišice ne nastanejo same od sebe, tem manj za ciljem usmerjena volja. Za svoj razvoj mora vsak dan sproti utrjevati samozavest in jo krepiti.

Nikdar ne razvijamo svoje volje s tem, če skušamo voljo drugih podjarmiti. S tem povzročimo samo rastoče odpore, ovire in neuspehe. Kdor se navadi, da mora njegova obveljati, mu je usojeno, da končno naleti na koga, čegar volja je močnejša, ki njegovo lastno voljo ukloni in jo tako napravi slabejšo kakor je najslabjša od njega podjarmljenih volj.

Brez samovzgoje ni pravega uspeha. Šele notranje delo prinese uspeh, ki pa nima z uspehom tako zvanih lovcev za uspehi nič skupnega.

Mnogi spodbodujejo in uničujejo svoje najboljše moči z dnevnim že privajenim negativnim in pesimističnim mišljenjem in s stalnim jemanjem poguma. Vsaka nikalna misel, vsako tudi komaj začuteno nagnjenje »Saj ne gre« ali »Vse mi nič ne pomaga« hromi in uničuje produktivnost.

Šef in obratovodja bi se ne smela ukvarjati z vsemi malenkostmi in podrobnostmi. Morala bi imeti zadostno kontrolo sama nad seboj in dovolj samozavesti, da bi se vsedla in enostavno premišljala. Za nju ne sme biti nič sramotnega, če na vprašanje: »Kaj delate?« odgovorita: »Premišlujem«.

Nekateri ljudje mislijo, da je zbranost duha znamenje, da je človek brez vseh predsodkov. Čim prej pa ljudje splošno pridejo do tega, da je zbranost predpogoj za snujoče, aktivno življenje, tem bolj je za svet.

K poslovanju spadajo pogum, premislek in zanos. Navdušenje je gonilna sila za vsak poslovni napredek. Doživel sem, da združeno s trdno vero dejansko prestavlja gore.

Nikakor pa ne zadostuje, da je samo šef navdušen. Celotni dovodni sistem se mora zanje napraviti, da se more na vse strani pretakati. Nima nobenega pomena, če naročimo prodajalcu, naj bo veselo razpoložen, če pa ga podredimo poslovodji, ki vidi svoj cilj v tem, da si napravi življenje tako lahko, kolikor je pač mogoče, torej možu, ki navdušenje in veselje do uspeha slabi. Če si hočemo priboriti poslovni uspeh, moramo bakljo navdušenja visoko vrteti. Toda padla bo na tla in ugasnila, če jo damo v roke moža, čigar duh je len in čigar misel je presuhoparna in pusta.

Od najmanjšega do največjega podjetja je ona trgovina močna, v kateri je navdušenje v vseh prostori in v vseh kotih, od direktorja do tekača, od 70letnega do 17letnega.

Mladi ljudje, ki danes vstopajo v službo, se morajo z delavnostjo, živahnostjo in odločnostjo preriti navzgor. Morajo biti čistilakomni, da nekaj napravijo, kar napravi življenje življenja vredno. Odkloniti morajo, da bi samo stali in čakali v upanju na srečno naključje. Zavedati se morajo, da so to stvari, od katerih je vse odvisno in da so edini zanesljivi klini na lestevici uspeha. Velika ovira poslovnega razvoja je nagnjenje, pustiti stvarjem svojo pot, kakor že pač gre in domneva, da tako dolgo, dokler je še kaj kolikor toliko dobro, ni potrebno spreminjati. Res, da je to tudi sistem, toda sistem uspavanja vesti.

Ako je kdo trdno odločen svoj cilj uresničiti s tem, da doseže »najboljše«, potem mora biti »drugim najboljšim« stalno nezadovoljen. To se pravi, da mora »dosti dobro« smatrati kot sovražnika najboljšega.

Jaz lahko mirno trdim, da nisem bil nikdar zadovoljen z »dosti dobrim«. Celotno takrat, če ga začasno ne spremenim, ga vendar natančno preiščem. Mislim si: noben del zapletenih osnov podjetjev, kakršne ima vsako veliko podjetje, ni tako dober in popoln, da bi se na njem ne moglo nič zboljšati in eno samo zboljšanje na malem, neznanem delu stroja more morda njegov tek napraviti boljši in lažji.

V človeškem značaju je veliko zaprek, ki poslovnemu napredku stoje na poti. Na čelu črnega seznama koraka lenoba misli, v drugi vrsti pa zadovoljstvo sam s sabo. To slednje je nevarno, ker vodi k lenobi. Ako je kdo s seboj le preveč zadovoljen, zgubi pogon, da bi sebe in svoje zmognosti spopolnjeval in svoj položaj zboljšal.

Samozadovoljstvo omaja osnove sposobnosti. Nevarno je, ker je posledica nizko ležečih idealov ali

Kako pridem do uspeha?

Selfridge, eden izmed najbolj zaposlenih trgovcev, lastnik enega izmed največjih svetovnih prodajnih podjetij, ki je svojo trgovino pričel iz nič, je pri neki priliki dejal:

»Če vprašate deset trgovcev, ali imajo dnevno po eno uro časa za poglobitev vase in za zbranost duha, vam jih bo devet smeje odgovorilo: »Za take stvari nimam nobenega časa.« Govorili vam bodo na dolgo in široko o različnem delu, ob katerem so zaposleni ves ljubi dan. »Moje življenje je večna naglica.« bodo rekli in s tem ostane vse pri starem.

Nekateri bodo pripovedovali o nemirnem, modernem življenju, o tempu življenja, ki da je vedno hitrejši. Toda vse to nima z mojim vprašanjem nič skupnega. Dovedajo se mi kakor človek, ki pravi: »Tako sem zaposlen, da nimam časa, da bi jedel.«

Baš dejstvo, da se življenje vedno hitreje razvija, zahteva, da porabi poslovodja dnevno od svojih delovnih ur določen čas za poglobitev vase, za preudarek in premislek. Čim hitreje teče voz, tem večja je potreba, da mirno in varno krmarimo.

Dandanes pa oropa splošna trgovska naglica ljudi prejšnjih, morda običajnih odmorov. Zato je potrebno, da brezobzirno dnevno

določimo posebno uro zase; vendar ne morda koncem dneva, med obedom ali večerjo ali tiste pol ure preden gremo spat. Notranja zbranost ob tem času uspeva.

Prava duhovna zbranost in pre-mišljevanje nista odmor, temveč največja aktivnost. Kontrola volje, predstavljivost in razsodnost morajo biti čuječe in sodelovati. O zmagi in o neuspehu ne odloča zunanji, temveč notranji svet.

Iz tega sledi, da ne smemo ostati samo pri željah, temveč da moramo svoje želje in misli spremeniti v stremljenja volje. Naša naslednja naloga je tedaj, da usmerimo svojo voljo na določene cilje. Mora pa biti to ona volja, ki ve, da zmore, kar hoče.

Moramo se učiti hoteti; naša volja mora imeti samo eno smer: Cilj in stremljenje za ciljem mora biti tako brezpogojno, da potegne za seboj v isto smer brez izjeme vsa telesna, srčna in duševna hotenja. Notranja moč volje je važnejša kakor inteligenca in znanje. Neuklonljiva, pravilno vodena volja prodre dalje kakor pa zmognost in talenti.

Vzgoja za z voljo prepojeno delavnost je tedaj desetkrat važnejša kot pa na primer znanje nadaljnega tujega jezika. Oni, ki samo mnogo znajo, ostanejo navadno orodje in pomočniki drugih. Za ci-

sploh nobenih in človek brez ide-
alov je kakor avto brez motorja.

Če kdo misli, da je že popolen,
ne ve, kaj je popolnost. Če misli,
da je dosegel višek, potem počiva
njegovo oko na kupcu, ne pa na
najvišji gori.

Pri svoji tvrdki sem vedno proti
samozadovoljstvu sledeče zdravilo
porabljal:

Če je kdo mojih nameščencev
kaj grajal na kakšni drugi tvrdki,
sem ga vprašal: »Dobro, toda kako
je z nami?« Najprej moramo pri
sebi vse pregledati. Kajti prav na-
pravi zahteva temeljitosti in na-
tlačnosti revizorja knjig. Zahteva
časa. Ne da se popraviti v kratkih
trenutkih to, kar je res vredno
graje.

Treba je, da se vsedemo in si
predstavimo, kaj bi se zgodilo, če
bi kdo drugi sedel na našem stolu
in bi se s tem pečal kakor mi. Ali

bi se morda ne našel kdo, ki bi
stvar mnogo bolje napravil? Ali
bi morda kdo drugi ne našel sla-
bih točk, ki jih mi prezremo, ki
bi znal spreminjati in zboljševati,
kar vse bi prav za prav mi sami
lahko opravili?

Lahko smo prepričani, vedno je
kaj, kar bi moglo biti boljše.

Opustimo misel na moža, ki bi
znal bolje napraviti. Je pa gotovo
kje. Nikdo od nas ni nenadomest-
ljiv. Namen razmišljanja je, da si
to predočimo in sami odkrijemo
napake, ki bi jih drugi na nas
našli, četudi bi jih ne omenili.

Ali je trgovina kaj drugega ka-
kor pošten šport v najplemenitej-
šem smislu besede? Zastavimo
zanj od znotraj na ven v pravem
duhu vse sile. Potem nam ne bo
največje bodrilo le samo zmaga,
temveč stalno prizadevanje in
trud.

Praktični nasveti

Zavijte lepo blago!

Zahteve ljudi rastejo. Zato da-
nes ljudje niso zadovoljni, če dobe
le dobro blago, temveč zahtevajo,
da se jim blago tudi lepo zavije,
da ga z lahkoto nosijo.

Za nekatere vrste blaga pa je
tudi v resnici dober ovitek največ-
je važnosti. Mastni predmeti se
ne smejo deti v navaden papir,
temveč v papir, ki masti ne pro-
pušča. Razne imitacije polperga-
mentnega papirja se v ta namen
uspešno uporabljajo.

Seveda pomeni dobro zavijanje
blaga za trgovce povečanje režije.
Toda pomeni tudi zadovoljnost
kupeca, kar je še malo bolj važno.
Sicer pa so mnogi kupci tudi pri-
pravljeni za zavojne stroške nekaj
prispevati, zlasti če dobe blago v
posebnih koških, košaricah, da se
blago ne pokvari in ne zmečka.

Na Bolgarskem prodajajo jago-
de na vseh železniških postajah
kmetovalci v posebnih košaricah,
ki jih dobi kupec obenem z jago-
dami. Vsak potnik tako servirane
jagode rad kupi, če bi pa bile te
v navadnem zavitku, jih ne bi ku-
pil, ker bi se bal, da se mu med
potjo ne zmečkajo. Kar je mogoče
na Bolgarskem, je mogoče tudi pri
nas in v dolgih zimskih večerih
bi mogli otroci napraviti cele ku-
pe takih košaric.

Dobro zavito blago je tudi do-
bra reklama za trgovca in tudi to
je nekaj vredno. Treba sicer pri-
znati, da večina naših trgovcev pa-
zi na to, da dobro zavije blago, to-

da mnogi bi mogli zavijanju bla-
ga posvetiti še večjo pozornost.

Lepši zavoji — boljše prodaja!

Besedo treba vedno držati!

Dostikrat se pripeti, da pride
stranka v trgovino in da ne dobi
zahtevanega blaga, ker je to pošlo.
Že to je zelo neprijetno in bati se
je, da je stranka izgubljena. Na-
vadno pravi trgovec v takem pri-
meru, da je blago pošlo, ker na-
ročeno blago še ni prišlo, čeprav
bi moralo priti že davno. In nato
prosi stranko, da pride ta ali ta
dan in blago dobi za gotovo. A
more se dogoditi, da blago vse-
eno ne pride. Če bi stranka pri-
šla, a blaga zopet ne bi dobila,
potem pač ni več računati s tem,
da bi stranka še prišla v trgovino.
Izgubila bi vero v trgovca. Zato
je mnogo bolje, če trgovec ne na-
pove dneva, kdaj bo imel blago,
temveč če stranko naprosi za ime,
za primer, da je ne pozna in ji
obljubi, da ji bo sam sporočil, ka-
kor hitro dobi blago.

V zvezi s tem treba omeniti tu-
di slabo razvado, da popravila ni-
so gotova v roku, kakor so bila
obljubljena. Če se je reklo, da bo
popravilo gotovo v petek zvečer,
mora biti tudi v petek zvečer go-
tovo in sicer dovolj zgodaj, da ne
bo treba stranki nestrpno čakati
cele ure.

Dobro trgovec drži vedno svojo
obljubo, ker hoče, da mu stranke
popolnoma zaupajo.

s pr ktično in teoretično izob-
raziti. Sam vajenca nimam in ga
ne bom imel, ker se preveč zave-
dam, kakšno dolžnost ima pravi
trgovec do svojega vajenca in bi
si vzel v skrajnem primeru prak-
tikanta s trgovsko šolo, da si ga
po svoje vzgojim za delo v moji
trgovini. Za hlapčevska dela, ka-
kršna sem moral nekdan sam kot
vajenec vršiti, pa z poslušam raje
slovo, ker to za enkrat zmorem,
če pa ne bi, bi raje sam delal! Koliko
imate slabotnih pomočni-
kov, pa tudi trgovcev, ki čutijo po-
sleđice, ker so morali kot vajenci
opravljati težakša dela in to v le-
tih doraščanja!

Da pa preidem na stvar samo,
omenim, da poznam dobro letovi-
šje kraje in male podeželske tr-
govine. Obiskoval sem jih kot po-
tnik ter so mi razmere dovolj zna-
ne. Reči pa moram, da nisem pri
vajencih mislil toliko na podežel-
ske trgovce, ki dajejo hrano in
stanovanje in morda tudi kake na-
grade in plačujejo bolniško bla-
gajno in celo šolnino. V mislih
sem imel predvsem mestne trgo-
vece, kjer imajo vajenci vse doma
pri starših in morajo celo šolnino
plačevati sami in ko so prosti,
morajo delati za mal denar ali pa
iti na cesto in potem, ko drugega
ne dobe, za slugo, financarja ali
kar koli, le ne v trgovino, za kar
so se izučili. In umazana konku-
renca je predvsem v mestih in
večjih trgih in se tudi le tam do-
gajajo razne nevednosti, ki sem
jih zadnjič omenil.

Nisem pa trdil, naj trgovec tudi
propade, samo da pomočnika do-
bro plača, trdil sem in trdim, naj
trgovec, ki ne zmore pomočnika,
dela sam. Tudi moj oče-obrtnik je
imel vajence, pa je bil hud, če je
odšel od njega, ko je bil prost, ker

je bil mnenja, da je vajenca izučil
za to, da bo proti primernemu
plačilu v pomoč predvsem njemu,
ko bo prost; dandanes pa se va-
jenci izučujejo, kot da so to neke
vrste šole za nove pomočnike, am-
pak večkrat žal šole brez učenja
in to jaz obsojam!

Poleg velikih rib lahko žive tudi
majhne, samo okretne in pridne
morajo biti, pa se jim lahko so-
razmerno bolje godi kot velikim.
Isto velja tudi za trgovino. Majh-
ne trgovine so absolutno potre-
ne, predvsem na deželi. Ampak
majhna trgovina ima majhno re-
žijo, večja trgovina pa povzroča
večjo režijo in predvsem danda-
nes večjo skrb, kajti mali trgovce
se še kako prerine, velik pa ima
težave, ker mu ni skrb samo za

sebe in svojo družino, ampak tudi
za vse nastavlence, ki jih zapo-
sluje in jih ne more preko noči
odpraviti, razen z velikimi od-
pravninami, ki jih mora trgovec
plačati dolgoletnim uslužbencem.
Sploh so današnji časi za podjetja,
ki zaposlujejo uslužbence v veli-
kem številu, zelo riskantni. Mali
podeželski trgovec se še kako pre-
rine, mestni, zlasti specializirani
trgovec pa ima pred seboj le sla-
be izgleda. — Sicer pa imamo vsi
svoje križe in težave, ampak to
nas naganja, da giblamo, da vo-
dimo borbo za obstoj, majhni in
veliki, gospodarji in uslužbenci.

Mislím, da s tem debato lahko
zaključimo, jaz vsaj je ne bom na-
daljeval, čeprav je dobro, da se
pojmi bistrijo. Trgovec.

Dvomesečni tečaj za davčne organe

Finančni minister je odredil, da
se prirede dvomesečni tečaji za
davčne uradnike, da se bodo mo-
gli temeljito seznaniti z določba-
mi nove davčne reforme in da se
bo ta mogla začeti pravilno izva-
jati.

Lepo je to, da se skrbi za na-
obrazbo davčnih organov. Toda na
drugi strani je v teh dvomesečnih
tečajih težko priznanje, ki glasno
kriči, da je sedanja davčna refor-
ma mnogo preveč komplicirana,
da je prav za prav

Samo preudarimo. Nova davčna
reforma je stopila v veljavo 1. ja-
nuarja 1940. Do konca marca mo-
rajo industrijska podjetja po tej
reformi že vložiti svoje davčne
prijava. V aprilu ali maju se bo-
do začeli napovedani dvomesečni
tečaji za davčne organe. Sklepati

se mora, da ti pred dovršitvijo teh
tečajev ne bodo pravilno izvrše-
vali predpisov davčne reforme.
Šele v drugi polovici leta bodo to-
rež davčni organi usposobljeni pra-
vilno izvajati davčno reformo! In
vendar predvideva davčna refor-
ma naravnost drakonične kazni za
davkoplačevalce! Kdo more spra-
viti v sklad, da se v isti sapi pred-
pisujejo drakonične kazni in pri-
znava strokovna nepripravljenost
davčne uprave za izvajanje davč-
ne reforme?

Odgovor je samo eden: nihče!

Sedaj pa je potrebno še novo in

zelo nujno vprašanje

Davčni organi, ki morajo ven-
dar biti v davčnih stvareh pouče-
ni in skoraj strokovnjaki, potrebu-
jejo dvomesečni tečaj, da se dobro
seznanijo s predpisi davčne refor-
me, da se znajdejo v labirintu
njihovih predpisov.

Kaj pa davkoplačevalci?

Kako pa naj ti kar v nekaj
dneh znajo vso davčno reformo na
pamet, da se izognejo silnim kaz-
nim, ki jim groze tudi za malen-
kosten prekršek predpisov te re-
forme! Nova nemogočnost.

Pomanjkljivosti davčne reforme
so res očitne!

A kljub temu se hoče ta refor-
ma vzdržati.

najmanj pa pri

avkih!

BRILJANTE,

smaragde, safirje, rubine in
vse druge kamne, stari in novi,
(dragulje), zlato in srebro
v vsaki obliki, starijske ure,
umetnine i. t. d.

nakup in prodaja

pri tvrdki

JOS. EBERLE,

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 2

Velika zaloga ur vseh vrst! / Telefon 31-49.

Svobodna tribuna

Še o minimalnih mezdah trgovskih pomočnikov

Odgovor na članek

v »Trgovskem listu« štev. 29 od
dne 8. marca 1940.

Predvsem se čudim piscu, da
dvomi, da bi bil jaz v resnici trgo-
vec. V tem pogledu naj bo le po-
mirjen. Konstatirati pa moram, da
je pri nas nekako v modi, da bi
poslodavec ne smel nikdar poka-
zati socialnega čuta, kar pa je do-
celi pogrešeno. Končno socialni
čut niti ni potreben, ker pravi tr-
govski račun kaže, da je treba
kupno moč konsumentov povečati
in v krog konsumentov spode-
tati tudi trgovski pomočnik. Dav-
no dokazano dejstvo je, da slaba
kupna moč enega sloja gospodar-
sko neugodno vpliva tudi na osta-
le sloje.

Po drugi strani pa naj g. pisec
mojih izvajanj ne smatra kot ne-
kako pohujšanje, kajti kot pomoč-
nik nisem nikdar pozabil in sem
tudi kolege opozarjal na čut dol-
žnosti in odgovornosti. Sicer pa za-
ščitna odredba ne velja za res po-
djetne trg. pomočnike, ker ti si že
znajo pomagati naprej sami brez
odredb. Velja za tiste, ki še niso
našli prilike pravega udejstvo-
vanja in predvsem pa za začetni-
ke, komaj izučene vajence. Nespo-

sobnih ljudi pa v trgovini ni po-
treba imeti in bi moral vsak go-
spodar že v prvih mesecih učenja
videti, ali bo vajenec za trgovino
ali ne bo in nesposobnega napotiti
v drug poklic, kjer bo imel mo-
gče več sposobnosti in sreče, ne
glede na to, da si s prekošte-
vilnim naraščanjem samim sebi
ustvarjamo konkurenco.

Kot rečeno, je tudi nam trgo-
vecem potreba, da resnici pogleda-
mo v oči in obravnavamo stvar
ta. 'ot je. Kakšno je javno mne-
nje o trgovcih, sami dobro veste
in če mislite, da dobimo dober
sloves z večnim tarnanjem, ste v
veliki zmoti. Treba je poštenosti
in samozvesti in tudi malo soci-
alnega čuta na pravem mestu, pa
se bo naš položaj v javnosti kma-
lu utrdil. Saj je dovolj znano, da
trgovine in podjetja, ki svoje lju-
di dobro plačujejo, uživajo najbolj-
ši sloves in se jim to v njihovem
razvoju tudi dejansko izplača.

O izrabljanju vajencev je po mo-
jem mnenju škoda izgubljati bese-
de, 'or je javna tajnost, kaj neka-
teri počno z njimi. Jaz sam sem
bil vajenec in vem, koliko sem
pretrpel in kaj vse sem moral de-
lati, le o resničnem učenju ni bilo
govora in sem se takorekoč moral

DRŽAVNA HIPOTEKARNA BANKA

kraljevine Jugoslavije

(prej Uprava fondov)

Ustanovljena leta 1862.

Banko upravlja samostojen upravni odbor

Centrala v Beogradu

GLAVNE FILIJALE:

Zagreb, Ljubljana, Cetinje, Sara-
jevo, Split, Skoplje, Niš, Novi Sad,
Banja Luka in Zemun.

FILIJALE:

Kragujevac, Petrograd, Valjevo.

AGENCIJE:

Bitolj, Pančevo, Čačak, Prijepolje.

Emitira obveznice in zadolžnice. — Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po
4% letno. — Dovoljuje menično-hipotekarna posojila na nepremičnine v mestih
in trgih ter v zdraviliških priznanih od države, po 6% letni obrestni meri, na 10 let
in proti 3mesecnemu eskontu žiriranih menic. — Dovoljuje mestnim in trškim ob-
činam komunalna posojila na davke in doklade. — Eskontira blagajniške zapise
finančnega ministristva in menice denarnih zavodov. — Eskontira kupone svojih
založnic dolarske emisije (Seligman), katere so nostrificirane v kraljevini. —
Lombardira državne vrednostne papirje, akcije Narodne in Privilegirane agrarne
banke in blagajniške zapise finančnega ministristva.

Za vse bančne obveze jamči država

Vsa pojasnila daje:

Državna hipotekarna banka — Beograd

in njene podružnice

**Za
veliko
noč**

se najbolj priporoča

ново BOK pivo in **LEŽAK PIVO** iz **PIVOVARNE UNION V LJUBLJANI**

Doma in po svetu

Pravosodni minister dr. Lazar Marković je dejal na zborovanju radikalov v Skoplju o sporazumu naslednje: Nekateri nerazumni pristaši srbskih strank govore, da je bil sporazum sklenjen le iz stiske in le zaradi zunanje nevarnosti. Ti ljudje govore, da bo sporazuma konec, kakor hitro bo konec zunanje nevarnosti. Toda mi smo za svobodo narodne volje, za svobodo izražanja in takšno pojmovanje sporazuma je žaljivo za Srbe, za njih značaj in za njih čast. Ni Srba, ki bi bil tako nizkoten, da bi videl v sporazumu neke vrste prevaro.

V nedeljo je bila v Beogradu seja glavnega odbora nove Narodne seljaške stranke, ki jo je ustanovil dr. Dragoljub Jovanović. Glavni odbor šteje 80 članov in 80 namestnikov. Predsednik stranke je kmetijski pisatelj Radomir Todorović, gen. tajnik pa je dr. Dragoljub Jovanović. Stranki pripada tudi Mihailo Avramović, ustanovitelj srbskega združništva. V glavnem odboru je tudi gospa Ruža Pribećević, vdova po Milanu Pribećeviću.

Objava volivnega zakona za skupščino se ne pomeni, da bodo tudi razpisane skupščinske volitve. Tako poudarjajo beograjski listi.

Nekateri kraji in hrvaškem so s komunističnimi in frankovskimi letaki naravnost preplavljeni. V letakih se očita vodstvu HSS, da je izdalo ideale hrvaškega naroda. Organizacije HSS so začele sedaj energično akcijo proti tej podtalni komunistični in frankovski akciji.

Občinski svet mesta Subotice je odstopil, ker se ne more strinjati s favoriziranjem hrvaških ekstremistov, ki hočejo Vojvodino pripojiti Hrvaški. V svoji izjavi poudarjajo odstopilci obse, svetniki, da so odločno za sodelovanje Srbov in Bunjecev in da so dobili na tej podlagi pri zadnjih volitvah tudi veliko večino. Hočejo, da ostane Vojvodina združena s Srbijo. Bivši madžarski poslanec doktor Gabor Szanto te izjave ni hotel podpisati, ker je pač za Madžare dobro, če so si Bunjevci in Srbi v Subotici v laseh.

Vodja radikalov Aca Stanojević je težko obolel in so ga prepeljali v sanatorij v Niš. Ne more zaužiti

nobene hrane. Po zadnjih poročilih se je njegovo stanje zboljšalo. Trgovinski minister dr. Andres si je zagotovil potrebni kredit za nabavo 42 vagonov-hladilnikov za prevoz svežega mesa na večje razdalje.

Komandant armijske oblasti v Zagrebu gen. Nedeljković je priredil večerjo, katere so se udeležili tudi podpredsednik vlade dr. Maček, dr. Krnjević, inž. Košutić, podban dr. Krbek in drugi odličniki.

Za novega ravnatelja Gospodarske sloge je bil imenovan dosednji član ravnateljstva in narodni poslanec Ljudevit Tomašić. Prejšnji ravnatelj Tot je bil imenovan za generalnega direktorja Prizada. Prošnje za odpis davčnih zastankov do konca leta 1937. se sprejemajo do zaključno 23. marca. Proračunski predlog za mesto Beograd izkazuje 424,5 milijona din izdatkov ter je za 51 milijonov din višji ko lani.

Zagrebski mestni proračun predvideva za 160 milijonov din izdatkov, t. j. za 10 milijonov din več ko lani. V tem proračunu pa niso vsebovana tudi mestna podjetja.

Novi proračun mesta Sarajeva predvideva 40-8 milj. din izdatkov. Na obletnico izvolitve sedanjega papeža Pija XII. je izdal Vatikan nov denar in nove poštne znamke.

Proračun Osijeka znaša 32,9 milijona din, za 3,4 milijona din več ko sedanji. Zvišanje je nastalo predvsem zaradi 200 din draginske doklade, ki jo dobi vsak mestni nameščenec.

Razpuščena uprava »Merkurja« je sklenila da se bo pritožila proti razpustu in imenovanju komisarija na upravno sodišče.

Dosedaj enotno združenje dramskih avtorjev (UJDA) v Jugoslaviji se bo razdelilo na tri avtonomna združenja, ki bodo imela svoje sedeže v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. V novo zvezo bo povabljeni tudi bolgarsko društvo dramskih avtorjev.

V Novem Sadu se ustanovi upravno sodišče. Pravosodni minister je že podpisal tozadevno uredbno.

Gen. direkcija drž. železnice je pristala samo na 12odstotno zvišanje cen premoga in ne na 20- do 25odstotno, kakor so zahtevali domači premogovniki.

V Kosovski Mitrovici je postavila družba Trepče novo rafinerijo svinca, ki bo mogla še letos proizvajati tudi znatne količine vizmuta. Mogli bomo celo precej viz-

muta izvažati, dočim smo ga morali dosedaj v celoti uvažati.

Tekstilna tvornica Borislava Ristića i Miloševića v Zemunu je zaradi pomanjkanja surovin ustavila obratovanje.

Velike povednji so nastale v Bački in Baranji. V okolici Sombora je že nad 500 hiš pod vodo.

Dve leti sta dve vasi blizu Pančeva kradli moko iz mlina Bergla. Celo občinska policija je pri tem pomagala. Sedaj so prišli tej tatvini na sled ter je bilo 12 kmetov kot glavni krivci aretiranih, 39 pa bo obtoženih kot soudeleženci.

Glavna živinorejska zadruga v Beogradu je začela sistematično akcijo za gojitve debelih svinj, ker se opaža v naši državi vedno večje pomanjkanje teh svinj. Za prvi čas se bo vzredilo 5000 debelih svinj.

Virginio Gayda pravi v komentarju o konferenci, ki je bila v italijanskem trgovinskem ministrstvu o italijanskem izvozu, da je itali-

janski izvoz edina aktivna postavka v italijanski trgovinski bilanci. Turistični promet je zaradi vojne prenehal, dohodki od čezmorske plovbe pa so se zmanjšali, ker se uporablja večina italijanskih ladij za lastno oskrbovanje Italije. Poleg tega pa so bili italijanski kapitali potegnjeni iz tujine. Izvoz je zato edina možnost, da pride Italija do svobodnih deviz, ki jih potrebuje za nabavo njej neobhodno potrebnih surovin.

Nad 300 članov romunske železne garde je poslalo romunskemu kralju spomenico, v kateri mu zagotavljajo svojo vdanost in pripravljenost, da podpirajo vsa njegova prizadevanja. Nadalje pravijo, da so pripravljene, da sodelujejo v romunski vladi. Kakor se poroča iz Bukarešte je bil sporazum z železno gardo tudi že dosežen in dobi železne garde v romunski vladi svojega zastopnika, več sto članov železne garde bo izpuščenih iz koncentracijskih taborišč, člani železne garde, ki so se izselili v tujino, se morejo vrniti, rodbinam po umoru ministrskega predsednika Calimesca ustreljenih članov železne garde pa bo plačana odškodnina.

Ameriško vojno ministrstvo je dovolilo nakup 40 lovskih aparatov Curtiss P 40, ki razvijajo hitrost 620 kilometrov na uro, ki bi torej prišli iz Trsta v Ljubljano v približno 10 minutah.

Zavezniki nameravajo naročiti v Združenih državah Sev. Amerike še okoli 8000 lovskih aparatov in od teh 5000 bombarderjev.

Angleški rudarji so na velikem zborovanju v grofiji Nottingham izjavili, da so pripravljeni delati tudi na praznike, samo da se poveča proizvodnja.

Argentinska vlada je sklenila, da se internirajo vsi mornarji potopljene nemške oklopnice »Admiral v. Spee«.

Poljska je izdala belo knjigo o odnosih Poljske do Nemčije in Sovjetske Rusije. V knjigi se navaja, da je leta 1935, predlagal

Göring Pilsudskemu, da skleneta Nemčija in Poljska pakt proti Rusiji. V smislu tega pakta naj bi dobila Poljska Ukrajino. Pilsudski pa je ta pakt odklonil, ker da ne more stati Poljska proti Rusiji vedno z bajonetom ob nogi.

Vseindijski kongres je bil odprt v Ramgarnu. Zasedanje je otvoril Gandhi, ki je dejal, da se Indija ne more več zadovoljiti niti s položajem dominiona.

Sovjetska vlada je izjavila, da bi bila skandinavska obrambna zveza v nasprotju z mirovno pogodbo, ki jo je sklenila Finska s Sovjetsko Rusijo.

Sovjeti so začeli delati na Karelijski ozini in ob Ladoškem jezeru tako imenovano Vorošilovo obrambno črto.

Na Finskem kljub zaključitvi vojne še niso bili izdani nikakoli demobilizacijski ukrepi. Nova finska meja se utrjuje, vojaški pouk vpo-klicancev pa se nadaljuje.

Italijansko potniško letalo se je ponesrečilo na otoku Stromboli. Vseh 10 potnikov in 4 možje posadke je mrtvih.

Redni letalski promet se je začel iz Dunaja v Bukarešto z letali nemške družbe Lufthanse.

O dveh novih in precej težkih incidentih poročajo s sovjetsko-japonske meje. Oba sta se dogodila na otoku Sahalinu. Pri drugem incidentu sta bila ubita dva japonska vojaka.

7774 kg zlata je prepeljala italijanska ladja »Rex« na svojem zadnjem potovanju v U. S. A. Zlato sta poslale Švica in Nizozemska za plačilo v Ameriki naročenega blaga.

MODNA TRGOVINA

T. EGER

LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA 2

Samostoina knjigovodkinja

in korespondentinja za slovensko, nemško in hrvaško korespondenco z večletno prakso išče mesta v Ljubljani — Dopisi „Perfektna“ na upravo lista

Priporoča ceni, damam in gospodom krasne, ravno dospelosti modnih predmetov v veliki izbiri po zelo ugodnih cenah
OGLEJTE SI NAŠE IZLOZBE!

„SLAVIJA“

jugoslovanska zavarovalna banka
V LJUBLJANI, Gajeva 2

Tel. 21-75, 21-76, 21-77

Zavarovanja:

Požar, vlom, nezgode, transport, zakonita odgovornost, razna avtomobilska zavarovanja, razne kombinacije življenjskih zavarovanj itd.
prevzema po ugodnih pogojih

Pozor trgovci!

Predpasnike, kreton, klot in bele pisarniške halje, kakor tudi razno drugo konfekcijo izdeluje na debelo trdka

F. I. Goričar, Ljubljana
Sv. Petra cesta šte. 29

Frančiškanska ulica 3

ŠALAMUN & LAMPÉ

MANUFAKTURA NA DEBELO

TELEFON ŠTEV. 37-89

LJUBLJANA
Frančiškanska ul. 4

VESELO VELIKO NOČ

želi svojim cenjenim odjemalcem
in se priporoča

RADO PREGRAD

industrija umetnih cvetic
Podčetrtak (Dravska banovina)

ANGLEŠKA ZAVAROVALNA DRUŽBA ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

Ustanovljena 1720. leta

Glavni zastopnik za dravsko banovino:

Ing. Joško Kobi, Ljubljana, Resljeva cesta 16-18

Telefon
št. 22-60

Družbena imovina £ 29,290,966-03, t. j. preko 7 milijard dinarjev

Zavaruje: Požar, šomaž, vlomsko tatvino, avtomobilske škode in nezgode, trajno in začasno nesposobnost, razbitje stekla, dolžnost jamstva in potres

Inserati v „TRGOVSKEM LISTU“ imajo siguren uspeh!

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

Ker je loterijski načrt preteklega 39. kola naletel na veliko odobravanje pri kupovalcih srečk radi svojega zanimivega menjavanja, tako da so bile vse srečke, ki so jih prevzeli pooblašeni prodajalci in njihovi podprodajalci, do zadnjega razprodane, je državna razredna loterija pustila isti načrt v veljavi tudi za nastopno 40. kolo.

Srečke I. razreda 40. kola so pripravljene in dane v prodajo 12. marca t. l. v 100.000 celih srečkah, ki bodo žrebane takole:

- I. razred 12. aprila 1940
- II. razred 10. maja 1940
- III. razred 11. junija 1940
- IV. razred 11. julija 1940
- V. razred od 9. avgusta do zaključno 7. septembra 1940

Cena srečk za vsak razred je sledeča: cela din 200.—, polovična din 100.—, četrtna din 50.—.
Skupna vrednost dobitkov v 40. kolu znaša din

65.000.000.—

V vseh petih razredih je 7 premij, in sicer: ena za 2.000.000.—, ena za 1.000.000.—, tri po 500.000.— in dve po 300.000.— dinarjev.

Poleg teh premij so sledeči večji dobitki: 7 po 200.000.—, 16 po 100.000.—, 17 po 80.000.—, 17 po 60.000.—, 19 po 50.000.—, 17 po 40.000.— in več drugih večjih dobitkov.

V najsrečnejšem slučaju z možnim spajanjem premij in dobitkov v V. razredu je mogoče zadeti z eno celo srečko din

3.200.000.—

Za izplačilo dobitkov jamči država kraljevine Jugoslavije.

Srečke se dobe pri pooblaščenih prodajalcih in njihovih podprodajalcih, ki so skoro v vsakem večjem kraju.

Podrobnejša navodila z loterijskim načrtom in splošnimi pravili se dobe na zahtevo brezplačno pri vseh pooblaščenih prodajalcih srečk.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO, LJUBLJANA

PREŠERNOVA ULICA ŠTEVILKA 50

Telefonske številke: 37-81, 37-82, 37-83, 37-84
Brzjavni naslov: KREDIT LJUBLJANA

Podružnica Beograd, Uzun Mirkova 10, Tel.: 29-154
Brzjavni naslov: KREDIT BEOGRAD

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, kuponov, nakazila doma in v tujino, safe-deposits itd.

Kje je Prizad, da ustavi pretirani skok žitaric?

Zadnjih šest mesecev se cene kmetijskih proizvodov neprestano višajo ter so se v primeri z onimi v septembru 1939 dvignile že za 40 do 80 odstotkov. Tudi cene industrijskih izdelkov so narasle, toda največ za 50%. Zadnja dva meseca pa so se cene industrijskih izdelkov, ki se izdelujejo z domačinimi surovinami, stabilizirale in ne kažejo tendence nadaljnega zvišanja. Agrarni proizvodi pa imajo še nadaljnjo dvigajočo se tendenco cen. Tako so svinje dosegle ceno 12 din za kg, koruza pa 165 din za 100 kg. Še nikdar ni bila v naši državi dosežena tako visoka cena. Koruza je sedaj samo še za 22% cenejša ko pšenica.

Ce bi narasle cene samo onim agrarnim proizvodom, ki se izvažajo, bi še bilo razumljivo, da se trpi to naraščanje cen. Toda pri nas raste tudi cena onih proizvodov, od katerih gre samo 20 do 25% v tujino. Vse naše prebivalstvo mora zato prenašati neopravičeno drago. V drugih državah se ne trpi, da se dvigajo cene tudi za domače prebivalstvo in se zato določi razmerje med cenami za domačo potrošnjo in izvoznimi cenami. S toleriranjem neupravičenega dviga cen agrarnih proizvodov se ne škoduje samo razvoju domačega trga, temveč tudi povzročajo težke motnje v gospodarskem življenju.

Pretirano visoke cene pa niso v korist niti našemu izvozu niti kmetijskemu prebivalstvu. Naših agrarnih proizvodov ne moremo izvažati na zapadna tržišča, ker so naše cene previsoke. Morali bi plačevati posebne izvozne premije, če bi hoteli te proizvode pri sedanjih cenah izvažati. To pa se pravi, da bi morali naši potrošniki, ki že itak plačujejo previsoke cene, plačevati še izvozne premije. To pa je le malo preveč zahtevano!

Previsoke cene agrarnih proizvodov pa so tudi zmanjšale kupno moč dinarja in so s tem postale škodljive tudi za našo valuto. Vzrok več, da se temu neupravičenemu zviševanju cen agrarnih proizvodov napravi konec.

Veliko vprašanje pa je tudi, če bodo prišli na svoj račun tisti, ki mislijo, da je treba zaradi volilnih kroglic vedno in povsod ustrezati agrarcem. Kajti po pretirani visoki cenah mora priti razočaranje. Trajno se pretirane cene ne morejo držati. Kako pa bodo tedaj pojasnili kmetijskim volivcem, zakaj so cene padle? Ali mislijo, da bo potem zopet izdal Prizad na stotine milijonov dinarjev samo zato, da se umetno zvišajo cene agrarnih proizvodov? Mno-go preveč nas je ta eksperiment že enkrat veljal, da bi ga smeli še enkrat ponoviti. Pa je tudi

dvomljivo, če bi ga mogli. Naš potrošnik je že sedaj zaradi pretiranih cen preveč oslavljen, da bi mogel plačevati še stroške za umetno zviševanje cen. Tem manj bi zmogeto sedaj, ko se višji davki, večje dajatve nalagajo samo nekmetijskemu gospodarstvu, dočim se podeljujejo kmetijskemu prebivalstvu vedno nove olajšave, pa čeprav vlada za vse kmetijske proizvode izredna konjunktura.

V zvezi s tem je treba tudi reči, da je nevzdržno, če se kontrola cen in protidruginjska uredba ne raztegne tudi na agrarne proizvode. Kakšna protidruginjska uredba pa je to, kadar so iz nje izvzeta glavna živila?

Prizad, ki je znal dvigniti cene, naj sedaj tudi skrbi za znižanje cen. Zadnji čas je, da intervenira Prizad. Zato ponavljamo svoje vprašanje: Kje je Prizad, da bi napravil konec pretiranim cenam agrarnih proizvodov?

Dobave - licitacije

Izdelava 252 zastorov za okna. — Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani razpisuje izdelavo in montažo 252 zastorov za okna iz platna, ki ga da sama na razpolago. Pogoji za 20 din v pisarni direkcije. S kolkom za 10 din kolkovane in zapečatenе ponudbe je treba predložiti ekonomskemu odseku direkcije najkasneje do dne 27. marca 1940. do 11. ure.

Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani razpisuje dobavo 796 m svinčenega kabla 10×2×0.6 milimetrov, z direktno pogodbo na dan 27. marca t. l. Pogoji po 10 din v pisarni direkcije, Sv. Jakoba trg št. 2, I. nadst., soba št. 41.

Nabava 800 m² platna za zastore. Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani razpisuje dobavo 800 m² platna za okenske zastore. Pogoji v pisarni direkcije po ceni din 20—. Z din 10— kolkovane in zapečatenе ponudbe je treba predložiti ekonomskemu odseku direkcije najkasneje do 21. marca do 11. ure.

Direkcija drž. rudnika Senjski Rudnik sprejema do 2. aprila ponudbe za dobavo šipk za električno varjenje.

Vojno-tehnični zavod v Hanjčevu pri Skoplju sprejema do 12. aprila ponudbe za dobavo 20.000 kg premoga.

LICITACIJE

Dne 23. marca bo v tehničnem oddelku Izpostave banske uprave v Splitu licitacija za izdelavo mizar-skih del v novi banovinski zgradbi v Splitu.

Dne 28. marca bo v intendanturi pomorske obalske komande v Splitu licitacija za dobavo drv.

V intendanturi štaba vrhaske divizijske oblasti v Banji Luki bo dne 27. marca licitacija za dobavo drv in dne 28. marca za dobavo premoga.

26. marca bo pismena licitacija pri 1. oddelku v Sarajevu za prodajo raznih odpadkov.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Vesela velika noč!

275:- 	295:-
155:- 	275:-
215:- 	195:-
175:- 	95:-

Peko

PLETENINE F. & M. ROZMAN LJUBLJANA

Gosposka ul. 4

Židovska ul. 7

Tyrševa c. 5 „Slavija“

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce,

da so v prejšnjem mesecu dostavljeni plačilni nalogi zapadli v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osmih dneh po prejemu plačilnega naloga!

Za čuvanje pravice zavarovancev do pokojnine je potrebno, da so zavarovani prispevki dejansko plačani!

To opozorilo je smatrati kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, mora urad uvesti prisilno izterjavo brez predhodnega opomina. Urad izvršuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopuščajo odlašanja.

Tvrdba Motoroil Maribor

želi cenjenim odjemalcem prav vesele velikonočne praznike

ter istočasno vljudno sporoča, da ima na zalogi zadostne količine bencina in dieselovega olja, svetlo, kisline prosto v najboljši kvaliteti, po izvenkartelskih cenah

1^a prašno olje v originalnih sodih franco Maribor

Kupujte srečke Državne razredne loterije v domači glavni kolekturi „VRELEC SREČE“

kjer imate na razpolago srečke v številnih serijah. Kolektura „VRELEC SREČE“ Vam zadete dobitke izplačuje takoj. Strogo solidna postrežba v kolekturi „VRELEC SREČE“.

Priporoča se Vam vsem

Alojzij Planinšek
Ljubljana, Beethovnova 14

Pomladanski plašči

v največji izbiri po nizkih cenah

konfekcija
LUKIČ
Stritarjeva 9

IVAN VRBINC

Ljubljana, Kolodvorska ul. 23

Stavbeno, pohištveno pleskarstvo, ličarstvo in soboslikarstvo

Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. — Izdelava zelo solidna in po zmernih cenah.

VELETRGOVINA
MANUFAKTURE

R. Miklauc
„pri Škofu“ Ljubljana

Lingarjeva 3 - Pred škofijo 3 - Telefon 29-09

Trgovina na drobno v pritličju, na debelo v prvem nadstropju. Na zalogi: na moškem oddelku vse vrste sukna, kamgarni, ševijoti, lodni itd.; na ženskem oddelku velika izbira volnenih tkanin, svile, perilnega blaga in druge manufakture.

Solidna postrežba, nizke cene!

Ustanovljeno l. 1869.

Erika
NAUMANN

The Rex Co.

Ljubljana
Gradšče št. 10

Telefon št. 22-68

Trgovci, pozor!

Najsolidnejše
engros
cene

Veletrgovina z železnino

Pinter & Lenard

d. z o. z.

Maribor, Aleksandrova c. 34

Brzjavi: Pin-Len — Tel. 22-80, 22-82

USTANOVLJENO 1888

Brata Moskovič, Ljubljana

veletrgovina usnia

Stalno skladišče strojarskih maščob, strojil in usnjarskih kemikalij

TELEFON 25-15

I. Bonač sin

Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija

Ljubljana, Čopova cesta št. 16

Tovarna za papir in lepenko: Količevo-Domžale
Centrala: Ljubljana, Čopova 16
Telefoni interurban 23-07 in 34-81
Brzjavi: Bonač sin Ljubljana

Izdelki: Vsakovrstna kartonaža in ostali papirni izdelki. Papir, lepenka, karton. Tovarniške znamke: toaletni papir „Sanol“ in „Hermes“, registratorji in mape za korespondenco „Hermes“ in „Redos“

Zahtevajte povsod
samo zdravstveni liker

izdelek
veležganjarne
in rastlinske
destilacije

Franc Zaletel

ŠT. VID nad LJUBLJANO
ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Specialna trgovina s finim moškim perilom
LEOPOLD MAHER preje Mela

LJUBLJANA -- TYRŠEVA CESTA 9

Vam nudi vedno veliko izbiro izgotovljenega moškega perila in drugih modnih novosti. Perilo izdeluje tudi po meri. Kroji brezhibni! — Kvalitetno blago!

Tekstilna industrija **MARKO ROSNER** Maribor

LA NATIONALE

Akcijška družba za življenjsko zavarovanje • Zavarovalna družba proti požaru in eksploziji

LETA 1830

Glavnica: 75,000.000 — francoskih frankov

Čekovni račun za življenje šte. 39.652

FILIJALA V ZAGREBU

USTANOVLJENO V PARIZU

Fondi: 1.500.000.000 — francoskih frankov

Naslov za brzojavke: LANATIONALE — Telefon šte. 86-41

Glavno zastopstvo za dravsko banovino:

LETA 1820

Glavnica: 50,000.000 — francoskih frankov

Čekovni račun za požar šte. 39.653

Predstavnik: A. M. FRIEDRICH, LJUBLJANA, Tyrševa cesta 1a — TELEFON šte. 47-58

ENGROS
DETAIL

USTANOV-
LJENA 1834

J. C. MAYER
LJUBLJANA

MANUFAKTURNA
VELETRGOVINA

se priporoča
cenjenim odjemalcem

JOS. BERGMAN

trgovina s črevi in parna topilnica loja

Ljubljana

Poljanska cesta 85-87

Telefon šte. 20-61

IMPORT

EKSPORT

Velika zaloga črev za vse vrste klobas in salam
Specialna kitajska čreva za izdelovanje kranjskih
klobas — Zaloga loja in tehničnih maščob

**SPLOŠNO JUGOSLOVENSKO
BANČNO DRUŠTVO D. D.**

Glavni zavodi: ZAGREB, BEOGRAD Popolno vplačana glavnica
podružnici: LJUBLJANA, NOVI SAD din 60.000.000 —
Rezerve: din 42.000.000 —

Izvršuje vse bančne posle, eskontira
menice, izdaja kreditna pisma za tu- in
inozemstvo. Nadalje kupuje vse vrste valut
in deviz.

Vloge sprejema na knjižice in na te-
koče račune. Naložbe proti odpovedi obre-
stuje po dogovoru kar najbolj ugodno.

Brzojavke: Bankverein LJUBLJANA — TELEFON: 2559, 3319

Že v 24 urah barva, plesira in
kemično snazi
obleke, klobuke
ltd. škrobl in svetlolika srajce, ovrat-
nike in manšete. Pere, suši, monga in
lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

I. KETTE
LJUBLJANA

KLOBUKI
ČEPICE
KRAVATE
PERILO

SOLIDNA POSTREŽBA

**Vsak trgovec mora biti
naročnik „Trgovskega lista“**

DIAMANT
PLETILNI STROJI

najnovejše konstrukcije,
poznano kvalitetno delo

Igle za pletilne stroje
vseh strojnih sistemov

ADOLF FÜHR, LJUBLJANA

Masarykova cesta št. 19 • Telefon št. 44-34

STEKLO
PORCELAN
KERAMIKA
KRISTAL

**AVGUST
AGNOLA**

LJUBLJANA

Tyrševa c. 10. Tel. 24-78

Kompletne opreme za kavarne, restavracije, gostilne
in za gospodinjstva. Stavbeno in umetno steklarstvo

Špedicija TURK
LJUBLJANA

prevzema

Ocarinjenje vseh uvoznih in izvoznih
pošilk in to hitro, skrbno in po naj-
nižji tarifi. Revizija pravilnosti za-
računanja carine in vse informacije
brezplačno. Vilharjeva c. 33 (na-
sproti nove carinarnice) Tel. 24-59

Prevažanje vsakovrstnega blaga, ku-
riva, strojev, selitve v Ljubljani in
izven Ljubljane z vozovi in avto-
mobili in to hitro ter po nizki
ceni. Masarykova c. 9 (nasproti
tovornega kolodvora) Tel. 21-57

**Prosto javno
skladišče**

prevzema

Vskladiščenje raznega blaga, kakor
tudi pohištva v lastnem, mestne tro-
šarine in uvoznine prostem javnem
skladišču. Oskrba inkaso-povzetij.
Kotnikova ulica šte. 12 (nasproti
mestne elektrarne). Telefon 30-73

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d.
TOVARNE V CELJU IN HRASTNIKU

proizvaja: Solno in žvepleno kislino — Kalijev in natrijev soliter — Kri-
stalno sodo in pralni prašek — Glauberjevo in grenko sol —
Žgano apno in klajno apno — Rudninski in kostni superfosfat.
— Fosfatno žlindro in kostno moko — Železno-oksidsne barve
in zeleno galico — Vodotopna olja za industrijske svrhe —
Alkaloide opiuma in druge farmac. izdelke — Razna sred-
stva za desinfekcijo in za zaščito rastlin proti škodljivcem

Natančnejša poiasnila se dobe pri tvornici v Hrastniku
Int. telefon 2 — Brzojavni naslov: Kemična Hrastnik

Priporoča se
manufakturna veletrgovina

F. HREHORIČ, Ljubljana

Tyrševa cesta 28

LJUDSKA POSOJILNICA v LJUBLJANI

z. z. neom. j., Ljubljana, Miklošičeva cesta 6,
v lastni palači nasproti hotela „Union“

Obreštuje hranilne vloge najugodnejše • Nove in
stare vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive,
obreštuje po 4 %, proti odpovedi po 5 %

Ivan Brunčič

Ljubljana, Celovška c. 42

Stavbeno in pohištveno pleskarstvo in ličarstvo. Se naj-
topleje priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Cena zmerna! Delo solidno!

Srečko Lapaine

TRGOVINA S KRZNOM

Ljubljana, Aleksandrova cesta 4 - vhod s pasaže

TELEF. 37-37

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!

1-2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!

Zato vsaj doma pijte

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

Istega s rdečimi srci,
našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!

VELEŽGANJARNA

Tvornica likerjev, ruma, vinjaka, vina-vermuta,
bermeta, malinova iz gorskih malin in kisa

Viktor Meden-Ljubljana

Celovška cesta štev. 10 — Telefon štev. 20-71

AKCIJSKA DRUŽBA ZA KEMIČNO INDUSTRIJO LJUBLJANA

PRELOG KARL Ljubljana

Najugodnejši in
najcenejši nakup
perila za dame, go-
spode, kakor tudi
za otroke, volne,
bombaža, svile, no-
gavic, rokavic, ple-
tenin i. t. d., i. t. d.

Židovska ul. 4
Stari trg št. 2
Tyrševa c. 22

Kolesa, motorii,

Pomlad
je tu!

vsi nado-
mestni deli

Trgovci popust!
SPLOŠNA TRGOVSKA

d. z o. z.

LJUBLJANA

Tyrševa cesta 33

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA
KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih
cenah: Salda konfe, štra-
ce, journale, šolske zvez-
ke, mape, odjemalne
knjižice, risalne bloke
itd.

Za pomlad — nova obleka!

Elegantne, moderne vzorce kvaliteta blaga za
obleke in površnike dobavlja po zmerni ceni trdka

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

ALEKSANDROVA CESTA 7

Moška in deška konfekcija vedno na zalogi — Lastni izdelki!

Avtomobili Škoda

glavno zastopstvo

E. R o s a

Ljubljana, Poljanska 69

Telefon štev. 25-41

Prvovrstne svetovno znane proizvode tovarne „MARELLI“
(MILANO-ITALIJA) elektromotorje, ventilatorje najrazlič-
nejših vrst, vodne črpalke itd. Vam dobavi in instalira

Mihelčič Ivan, elektrotehnično podjetje Ljubljana, Borštnikov trg štev. 1 — telefon 27-04

Izvršuje vsakovrstne električne instalacije in napeljave za luč, moč,
signale itd. Popravlja vsa v stroko spadajoča dela.

Zahtevajte prospekte in reference!

Zahtevajte in uporabljajte proizvode tovarne „MARELLI“!

BEOGRAJSKI POMLADNI VELESEJEM

Popust 50 % na železnicah in ladjah

Avtomobili, motorna kolesa, kolesa — tekstilije, galanterija, pohištvo, kovčegi,
taške, obutev — kovine, stroji, motorji, aparati, blagajne, štedilniki, hladilniki,
kemija, stiskalnice, poljedelski stroji, stavbarstvo, barve, umetna gnojila — elektro-
tehnika, optika, kovinska galanterija, šivalni in pisalni stroji, registrirne blagajne,
tehtnice, stroji za rezanje mesa, stroji za kavo — steklo, porcelan, keramika, lesni
ročni izdelki, nakit, ure, kozmetika — papir, glasbila, knjige, radio-aparati, kine-
matografija, turizem, modna revija, propaganda in reklama — prehrana, alko-
holne pijače, mineralne vode, mlečni izdelki

IN SALON AVTOMOBILOV IN MOTOCIKLOV

Pojasnila: Uprava Beogradskog sajma, Sajmište, pošt. prefinac 538, telefoni: 28-526 in 28-802

Od 13. do
22. aprila
1940